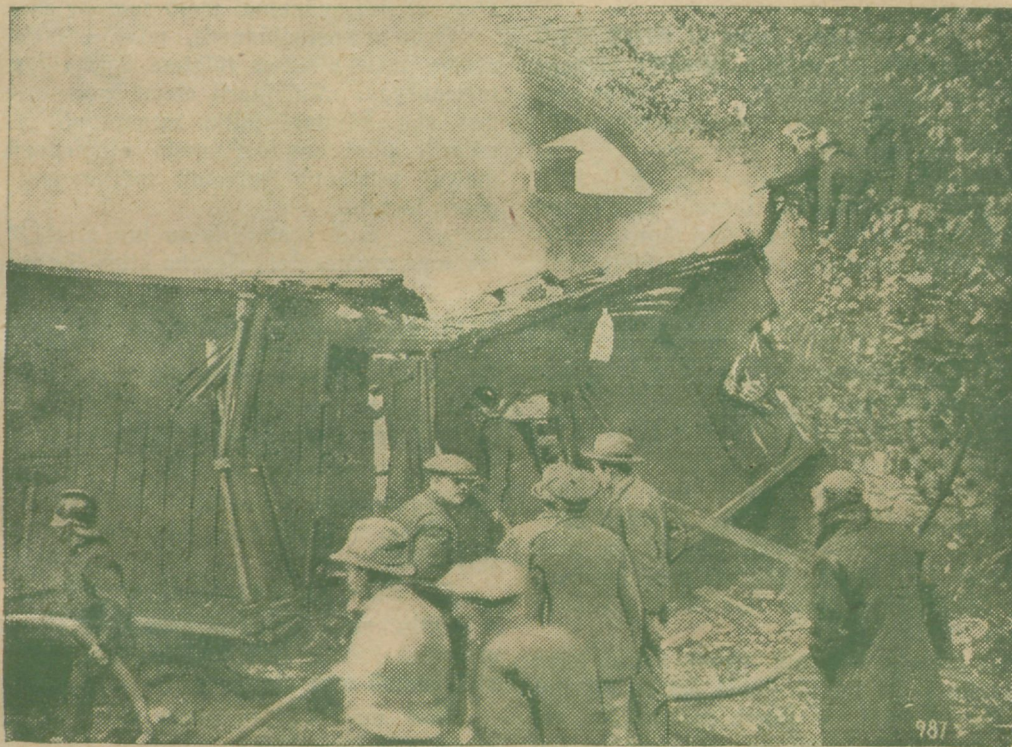

KORTTEID

Rongi õnnetus. Vaata kirjutis: Pikkaja lõpp.

Viimane aeg on möödunud kõiksugu katastroofide ja õnnetuste tähe all, mis on nõudnud palju inimesi ohvriks. Maaväriseised, tormid, ujutused, majade kokkuvarisemised, tulekahjud ja muud sarnased õnnetused iseloomustavad praegusi ajajärku. Züimene on siiski lõppeks võimetu painutama looduse jõude oma valitsuse alla, vaid pigemini on ta nende mängupall. Dotamata ja filmapilkselt võib tabada meid see hett, mil kustutatakse meie elukiinal ja peame astuma läbi surmavärvate igavikku. Ja siis?

„Kristuse ja koguduse eest“

E. Usklikkude Noorte (uskudevaheline) C. E. Liit.

Juhataja: Peeter Sink — Tallinna, Villardi tn. 7—1
Laekahoidja: B. Espenberg — Tallinna, Imanta tn. 5
Kirjatoimetaja: E. Ader — Tallinna, postkast 284
„Noorte Elu“ — toimet. aadr: Tallinna, Villardi tn. 7—1
„ „ — talituse „ „ Villardi tn. 7—1
„ „ — kirjad „ „ Postkastnr. 284.

„NOORTE ELU“

maksab aastas:

lihtpaberil postiga . . .	1,30 krooni,	postita . . .	1,20 krooni.
heal „ „ . . .	2,00 „	„	1,90 „
Välismaale lihtpaberil	1,80 „	heal paberil	2,50 „

Wale tõlge.

Palju aastaid tagasi jutlustas Helsingis ühes wanglas, nüüd juba Isjanda juurde jõudnud, dr. Baedecker. Keegi professor tõlkis teda. Wangid seisid reas aupaklikult kuulates, kuid nende nägudel oli kange, peaaegu kiwikõwa ilme. Selgesti oli näha, et nad olid jäänud sõnast puutumata.

Järgmisel korral kätes samas wanglas oli dr. Baedeckeril tõlgiks Soome wangide keskel töötav Mathilde Brede. Dr. B. ei olnud saanud veel palju rääkidagi, kui olid wangidel pisarad silmis ja wõis märgata, et jumalajõna terawad nooled olid sattunud südamesse.

„Millest see wõis juhtuda,“ küsis ta pärast ühelt ligiõlewalt ametnikult, et wangid kuulafid esimesel korral mu kõnet nii hoolimatult, kuna sellewastu täna näib sõna tunginud nende südametunnistusse?“

Wastus oli iseloomustaw:

„Härra doktor, tõlkimisest olenes see. Kui ütlesite esimesel korral: „Armastatud sõbrad“ wõi „minu wennad!“ tõlkis õpetatud professor teie sõnu: „Mehed“ wõi „wangid!“ Noor neiu sellewastu tõlkis dieti,

kui teie saksa keeli ütlesite: „Armastatud wennad“ wõi „minu wennad!“ Inimlik osawõte ja armastus on wõti nende südamesse. Seesugusega pole nad harjunud.“

Misjugu on su tunnistus õnnistegija armastusest? Millise pildi saawad inimesed su usust? Kuidas lähened ja patusele: kas wäljufega heites ette ta pattufid talle, wõi murtud südamega, mis wõib saada pisaraini liigutatud mõeldes ta õnnetule seisukorrale? Armastus on kõigist suurem.

„Nii on Jumal maailma armastanud, et Ta on annud oma ainusündinud Poja, et ükski, kes Temasse usub, ei pea hukkuma, waid igawese elu pärima.“

Seda armastusõnumit, mida inimesed ei mõista, peame meie usklikud tõlkima oma eluga ja armastustegudega. Kui sageli oleme meie armastuse asemel ehk käsumeelepiitja tarwitunud ja inimestele wõõrilt pildi annud Jumala armastusest, neid eemalegi peletanud Jumalast wõi koguni Teda põlgama saatnud.

„ . . . Etis pead ja minu suu olema!“ ütles Jumal oma prohwetile. Ja seda ütleb Ta täna ka meile.

Ohwer wõi forjandus?

Kas oled kunagi mõelnud, et neil on suur wähe; ohwer on palju parem kui forjandus.

Ühel poisil oli Fido-nimeline koer, keda ta wäga armastas. Kord hommikul süües märkab pois Fido silmis, kuna see lamas õige lähedal, imelikku ilmet. Waade oli seesugune kui koertel üldse, kui nad wotawad midagi saawat. Koera silmad jälgisid iga poisi liigutust, saba oli dieli maas, kuid kui noor peremees teda waatas, hakkas Fido sabaga liputama. Oli ta ju kindel, et nüüd midagi saaks!

Harry oli peaaegu wõimatu wastu paina koera paluwale waatele. Ja kui isa andis pojale talbritul kanapraadi, siis oli karta, et Harry peaaegu kõik annab selle Fidole. Seal seletas isa, et praad on liig

hea koerale, kuid ta wõib talle anda jäänused pärast sööki. Kogu söömaaja Fido istus ja wotas.

Kui oldi jõddud, ütles isa Harryle, et ta annaks luud ja jäänused koerale.

Kogudes neid ja asetades põrandale ütles Harry: „Fido, mõtle sinu anda sulle ohwri, kuid siit tuligi forjandus.“

Oli wähe, kas pole tõsi?

Mida pois kawatjes anda, see oli ohwer, kuna armastas koera; forjandus oli ülejäänud, kui kõik enne olid saanud oma osa.

Mis mõtled sa — peame meie andma Jumalale ohwri wõi forjanduse?

Hea vastus.

Kerjus läks ühel pühapäewa hommikul kõrtsi ja palus andeid pummeldavalt ja kaarte mängivalt meestelt. Üks neist sajas vihastunult: „Kas

teil pole häbi käia kerjamas just jumalateenistuse ajal!“ Kerjus vastas: „Vabandan, kui olen seganud härraste jumalateenistust.“

Jumala arm.

Kui kuulus Hollandi arst Boerhave, avas kord anatoomikumis üliõpilaste ees ühe roimari laipa, kahvatus ta äkitselt ja värises. Üliõpilased waatasid imestunult oma professorile, kes muidu polnud pehme mees.

„Oo, head härrad“, ütles Boerhave, „selle mehega olen veetnud oma noorusajad. Nüüd olen mina õpetatud Boerhave ja tema lamab siin. Pean teile ütleva, et peale Jumala armu ei tea muud põhjust, miks mina ei lama tema asemel.“

Noorte Elu

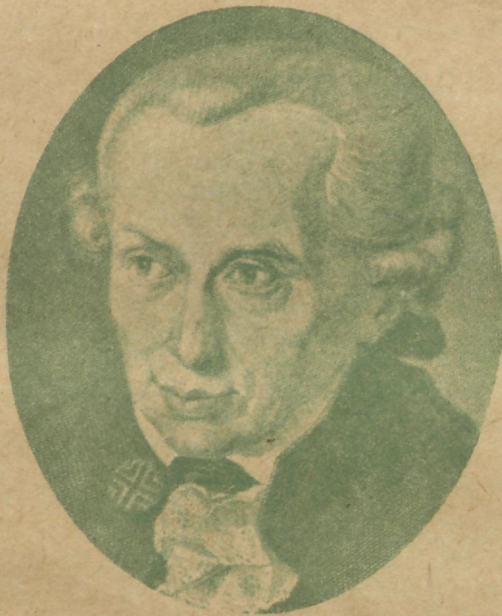
EESTI USKLIKKUDE NOORTE C. E. LIIDU AJAKIRI

Nr. 3

Üheksas aastakäik

1929

Immanuel Kant.

125 aastat möödus 12. veebruaril k. a. Immanuel Kanti surmast. Kanti peetakse kõigi aegade suurimaks mõtlejaks, hiiglaseks mõttetarkade hulgas. Ta tähtsamaks tööks on „Puhta mõistuse kriitika“. Ta on täieline vastand mõistuse jumaldajaile, prantsuse filosoofidele. K. näitab, kui piiratud on meie mõistus ja meeled.

Piiblist ütleb ta: „Piibel on raamat, mille sisu ise tunnistab jumalikust algupärast. Ta näitab meile meie süü suurust, lange-mise sügavust, päästmistöö üle-olevust. Piibel on mu kaunim vara, millela oleksin õnnetu.“

Milleks on piibel sulle!

Lähemalt Kantist K. L. Marley poolt Noorte Elu Nr. 7—10 1924. a.

HALASTUS.

Rändamas inime rahutult üksinda eksimusteedel. Rõõmgi talt kaob — kurbus vaid taob . . .

Valud, mis hinges on senini vaikides asunud, pääsesid valla. Koorem ränk, liiv tulikuum kõrvetas jala . . . Lootuste tee — tume kui öö . . .

Viimaks seal selgines kõik, kui koitis halastus Isa südamest ja loitis. Tal selgeks ja kergeks läks tee — taganes öuduste öö.

Alfa.

Pilkaja lõpp.

Oli kohutav rongide kokkupõrge. Surnuid ja haamatuid kanti ooteruumi, kuni pidi saabuma arst ja haamatute sugulased. Äkitselt kuuldi üht haamatud meestest küsivat:

„Kas on siin olijate hulgas keegi õpetaja?“

Läksin ta juurde, õeldes, et olen see. Ta oli hästi riidetatud mees ja võis istuda veel ilal.

„Kas usute, et on olemas seesugune patt, mille läbi inimene igavesti eemaldab endast Püha Waimu ja teeb võimatuks päästmise?“ küsis ta.

„Olen weendunud selles, et sarnane patt on olemas!“

„Kuulge siis ja otsustage ise mu jutustusest. Meid oli hulk noormehti, kes elasime hirmust patuelu. Ohtud ja osalt öödkki kulufid metsikus lõbutsemises. Seal tuli ärkamine linna, kus me elasime, ja Jumal mõitis mõningaid meist. See ärritas meid ülejäänuid ja ühel ohtul, olles taas kõrtsis, küsis üks meie hulgast:

„Kuid kuidas nad õieti toimivad, et saada rahvast ärkama?“

„Seda kohe näitan teile, kui maid tahate anda mind,“ jätkas teine. Selleks olime kohe walmis ja sealsamas põlvitafime kõik kuus järele ahwides päästmist otsivate palweid ja pisaraid. Kui tõusime, oli kõrts tühi. Nende meelest, kes olid seal enne meid, oli see siiski läinud liig pikale ja olid rutanud wälja. Selle järele tõstfime kõik kuus häält lauluks, mida olime õppinud oma emade põlwele: Kalju, ja, kes lõhkesid!

Need wiis, kes mõtsid osa minuga sellest teotawast pilkamisest, on kõik surnud äkitselt, kas oma käe läbi, wõi surmatud koleda ja ülekohtuse elu järel. Mina olen wiimane neist ja nüüd minagi olen surmawalt haawatud. Jutustage seda hoiatuseks muudele!“ Mõne filmapilgu järele heitis ta hinge.

— Jah Jumal ei lasse end pilgata! „Häda neile, kui mu Waim on lahkunud neist,“ ütleb Wägede Isand. Kes teotab Püha Waimu, et saa seda tialgi andeks.

Muretuse rahu.

Urho Muroma.

(Järg.)

Olen kõnelnud seda täna ohtul seepärast, et igaihele meist saaks selgeks, et ise oleme wastutawad sellest, milliseks me igawene saatus moodustub. Olen asetanud need asjad sinu filmade ette selles mõttes, et saaksin sind heiteks järelemõtlemisele, kui tõsine on elu. Tean, et paljude suhtes on seegi kõne asjatu. Kuid soovitsin, et see ei oleks asjatu sinu suhtes.

Oh! ütled: kuid on see siis nii kindel kõik, mida oleme täna ohtul kuulnud? Kas on nüüd kõigepealt kindel, et on olemas waewapaika ja kõik see, mis on kõnelnud kohtust?

Kui sina tahaksid jõuda selles asjas kindlusele, mis kombel talitaksid siis?

Lähim mõte oleks: „Lähaksin vaatama.“

Nüüd siis ei wõi pääfeda vaatama, kas on surma teisel poolel kõike seda, mida Piibel räägib. Kuid kas ei saaks kindlust mõnel muul wiisil?

„Kui mõni armsaist, kes on läinud üle raja, tuleks tagasi ja jutustaks, siis saaksin sel kombel kindlusele.“

Mu kuulaja! Sellele põhjeneb minugi kindlus.

Keegi mu armsaist on tulnud sealt poolt hauda jutustama mulle, ja see pärast ma usun, et on olemas waewapaik neile, kes muretult elawad ja Jumalat põlgawad.

Jeesus Kristus suri, kuid ta tõusis ta üles. Ta tuli jüngerite juurde ja jutustas neile, et ta on käinud surmarigis ja leidnud seal waimusid wangis, kellele ta kuulutas ewangeeliumi. Selles wõid saada kindluse lugedes 1. Peetruse 3:18—20.

On wäljaspool kõiki kahtlusi, et Jeesus oleks rääkinud selles asjas tühja. Ei keegi wõinud teda süüdistada ei üheski patus, kui ta elas maa peal. Ega ole sulgi ühtki wõimalust süüdistada teda wales, kui ta tõi sõnumi sealtpoolt hauda.

Minu ust neis asjus, põhjeneb silmenägi ja jutustusele. Ja siis tähendab ääretult wähe, mis kõik muud ütlevad. Tulgu kas wõi maailma targeimad mehed, siis kõnelewad nad palju rumalusi, nii kui on alati rääkinud need, kes on kindlad asjust, millest midagi ei tea. Tulgu õpetatuimad, tulgu arukaimad, tulgu waimujuured. Kõikide nende ütelused on kui paljas õhk Jeesuse sõnade kõrwal. Tema, kes tunnistab sellest, mis on näinud ja mida on ise läbi elanud.

Kui mõni su sõber saabub Ameerikast ja jutustab, et seal on ehitisi, milles on isegi 56 korda, siis sinu koduküla kingsepp, keda peetakse ümruskonna targeimaks mehheks, ei milgil moel saa kahtlemistega ja pea raputamistega neid 56-kordseid maju maha langetada. Nad seisawad ta kahtlustest hoolimata.

Nii püüab toonela ja toonela waewad tõelikkujena, kuigi keegi inimestest maa peal seda ei usuksi. Igaüks, kes ei usu, kogeb seda kord enda suhtes. Kuid ma ei sooviks kuidagi, et sina oleksid üks neist.

Muretuse rahu on jula meelitus. See on andeksandmatu patt siis, kui inimene teab tõtt.

Kui puutun foku inimesega, kelle olemus ohtub seda muretuse rahu, siis kohutab see päris mind.

Kas on see inimene weel mõistuse juures, kui wõib mängida püha Jumalaga ja püha Jumala sõnaga, kui wõib mängida oma igawese õnne ja õnnetussega, kui wõib awasilmil walmistada endale igawest hukatust? On selline inimene enam täiemõistuseline?

Nii. Mõnikord see maailm tundub hullumajana. Me oleme kõik kui hukkumas laewas olem hulk, sest „see maailm hukkub ja selle himud.“ Päästewened ootawad igal pool. Igaühele on wõimaldatud pääsemine, kes aga tahab. Kui reisid tantfiwad kui meeletud. Ühed panewad paber kroone teiste pähe. Teised sõb-

wad ja joomad. Ja iga sekundiga wajub laew sügawamale. Mõne filmapilgu pärast on see meeletu hullurma süleluses.

Wida ma teeksin, et saaksin sind tuua arusaamisele seisukorra tõsidusest?

Ei wõi muud teha, kui paluda, et Jumal nii tõsiselt peataks sindki, et kuigi sult wõetaks kõik, siis hing ometigi päästuks.

Sina oled liig hea saatana seltsi. Jeesus on maksnud liig kallist hinda su hingest. Ta on sinugi hinge oma werega lunastanud. Ta ei taha, et sa hukatud saatana sülelusesse. Sõber! Kuidas wõid sa seda tahta? Kuidas wõid sa oma hukatust tahta, kui kõik head jõud maailmas tahawad sind sellest päästa?

Kas pole tõsi? Muretuse rahu on midagi kohutawat. Ühel dr. Torrey koosolekul jagati osawõtjatele paberileide, mille ühel poolel oli küsimus:

„Mis pean ma tegema, et saaksin õndsaks?“

Wastus: „Uju Jeesandasse Jeesuse Kristusse.“

Teisel poolel oli küsimus:

„Mis pean tegema, et hukkuda?“

Wastus: „Ei midagi!“

Ei midagi! Lase minna waid! Hingewaenlane peab küll hooft muust. Küll ta omad ära foristab.

Kuid mul on kahju, et pead hukkuma. Mul on kahju, et sa ärkad nägema oma elu suurt eksitust wast siis, kui see on liiga hilja.

Liiga hilja! Hiljaksjäämine on aina kurblik. Wida tähtsam on asi, seda kurblikum on hiline mine. Maha jääda wiimastest päästepaadist, mis hukkuwast laewast wälja saadetakse, tähendab kindlat surma.

Mulle tundub, kui Jeesand oleks saatnud wiimase päästewene sinu juurde. Seepärast ma Jumala nimel palun sind:

„Astu täna õhtul sellesse wenne!“

Tean hästi, et paif, millel nüüd seisjan, on püha paif. Oled elu suure otustamise ees. On kole walida walesti. Jumal andku sulle armu täna õhtul walida nii, et wõiksid kord igawikus ülistada ja tänada Teda selle eest, et Ta andis sulle armu ärgata patust, mis on hirmsaim ärgata muretuse rahuft.

hinge troost.

Langenbraun.

Mu hing on haige, nutab, kaebab, —
Just nagu taewas sügisööl. —
Ta ootel igatsedes waatab,
Et puudub kindel rahu weel.

Nii möödud talle palju päewi
Ja murest süngeid palweõid,
Kui taewa kaarel lend'waid pilwi,
Mis läinud jättes nukrust waid . . .

Kas, Jeesand, Sina seda tahad,
Et hing on waene õnnetu?
Mil awad õnnistuste ukсед? —
Saaks kaldale ta jõuetu . . .

Mu hingel säilwad nukruspäewad —
Ei hing mul weelgi rahu näind.
Mu palgaks tal need walud, waewad,
Et olen kurjustee pääl käind.

* * *

hing! Sulle walgus sõnast koidab
Just nagu päike pilwerüüft!
Küll töotused Ta kõik täidab,
Saad wabaks kõigest patusüüft.

Paavst Pius XI,

kes nüüd on ka ilmliku riigi valitseja.

„Rõõm kui rammu“ on eelseisva vaimuliku noorte konverentsi peateem, ja mõlemaid me vajame. Sõitke selleks konverentsile!

Ülewoolaw rahu.

„Waimu wili on rahu“ — Mat. 5: 22.
„Jumala rahu hoiab teie südameid ja meeli“ — Wiil. 4: 7, „Oma rahu jätan ma teile“ — Joh. 14: 27.

Suurepärane kesksuwine õhtupoolik. Waikselt puhates lamamine ruumis, mille luugid äkitselt möödum tuulepuhang awas. Õtsekohe meie silme ees awanes imeilus waade pilwita sinitaewasi; rohelisted mäeahelikud sirutasid end tumedas kauguses ja wõimsa jõe sätendawad wood sultsesid ning naeratelid wastu päikese kiirtele. Hetkeks püsis nähtus ja siis sulges üks mannermaaline puhang luugid. Korraga kadus kõik au ja ilu ning oli peidetud, kuni järgmine puhang jälle awas selle imetelemiswäärse nähte. —

Samuti on loomuliku südame rahu. Ajajärgul, mil kõik läheb hästi, mil kõik meie kawatfused täituvad, oleme rahuldatud. Aga las ületada meid mõni õnnetuspuhang, las kukkuda läbi mõni kawatfus, kaob rahu korraga ning maandub kartlik muretsemine. Meil on tõesti rahu, kuid selle „loomuliku“ rahu kestwus on kindlusetu ja kõikum. Täites meid täna wakuwega, homme waid pimeduse ja lootusetusega. Milline wastand sellele on ülewoolawa waimu elu rahu!

Seal on rahu, mis „on ülem, kui kõik mõistus“ ja nagu keegi öieti ütles: — „kõik mittemõistmine“. Rahu, mis hoiab meid, mitte meie teda, rahu, millest on kirjutatud: „Sa hoiad teda täielises rahus,“ rahu, mis pole sündinud wälisilmast, waid on sisemine Kristuses. Sellist rahu ei segata okaste pistes ega tormituules. See on rahu waimu täiuselt. Kuigi merepind wiskleb, käärib ja wahutab, tõuseb, kõtgub ja langeb iga mööduma tuulehoo haarates, on tal ka sügawused, milledes püsib rahu läbi aegade hoolimata tuultest ja laineist. — Nii on ka arglikule südamele rahu liikumata sügawused, mille kotkematut kestwust wõib wäljendada ainult ütletusega — „Jumala rahu.“

Jumala rahu! Mõtle seda — minut aega. Kui imelik peab küll olema Jumala rahu. Temaga pole nõrkust, ekstimist ega pattu. Temaga ei tõuse minewikust hädakäsi ega näiw tulewik liig hirmus, pole ühtki wiga leinata, ei ühtki mittesaawutatud kawatfust, ühtki asjatut püüet. Ei wõida surm, ei nõrgesta kannatused, ei täitumata eesmärke, ei saawutamata täielikkust. Minewik, olewik wõi tulewik, möödum aeg wõi lõpmatu igawik; elu wõi surm, lootus wõi kartus, torm wõi waikus — ei see ega muu uniwersumi wõim suuda segada selle rahu, kes nimetab end „Rahu-Jumal“. Ja see on rahu, mida meil on wõimalik omandada — „Jumala rahu hoiab teie südamed ja meeled.“ Mitte inimlik rahu, saawutatud

enejekasmatuse ja korra teel, waid jumalik rahu, — rahu, mis hoowab Jumalast, ei, mis on Jumal. Seepärast ütles Jeesus iseenda kohta: „Oma rahu jätan ma teile“. Inimlik rahu, mis tõuseb ja wajuib eluraskuste waheldudes, on wäärtusetu. Aga Kristuse rahu, milline and!

Pane tähele ümbrust, mil Kristus rääkis need sõnad. — See oli peatselt enne Tema surma. Lähenes äraandja suudlus, piitsa jahin, wäsitaw werega märgitud tee Kolgatale, Isa näo äratõmbamine, kibuwitskroon, purpurne pilkekuub tema kuninglikkusest ning awaliku piina tulipunkt ristil. Kui ilal inimhing wõiks heidelda surmawõitlust, wõiks olla koormatud hirmuga, siis oleks kindlasti see too tund. Aga pimeduse, kartuse ja eelaimduste juures kohkumise asemel helisewad Talt imelikud sõnad: „Oma rahu jätan ma teile.“ Tõesti, rahu sarnane on wäärt omandada! Rahu, mis ei põgene koleda äraandmise ja surma eest on ülewoolaw rahu, on see, millest wõis Kristus julgesti öelda: „Ma jätan seda teile“; see püsib, see on Jumala rahu, mis kestab igawesti. Mu lapsukesed, waadake mu saatuslikku tundi, tumedam, kui wõiks tulla ühelegi teist, kuid mu rahu püsib wabimematult, minu rahu on wälja pidanud suurima proowi, seepärast ei wõi see ilal kaduda; ma jätan selle teile.“

Mõned aastad tagasi jutustas keegi sõber mulle unustamata loo oma elamustest Johnstorni weepuutuse ajal. — Tema maja asus tollel õnnetu linna alumisel küljel ja kui westi ületas tema maja ja muud, ruttas ta kõis käes wälja sillale, et päästa kui wõimalik mõnda õnnetut, keda wool oli alla toonud. Warsti kõitis ta tähelepanu ühe pooluppunud maja lignemine kiirelt kantud kohisewast woolust. Selle maja katusel nägi ta ühe naisterahwa lamawat kuju. Tujukawa südamega, tõsise kaastunde ning soowiga seda päästa seadis ta end kiiresti walmis ja niipea, kui lähenes see ebalaew sillale, wiskas ta põnewas ootuses nõõri, mis aga ei tabanud märki. Kutates alumisele sillaoajale wiskas ta maja ilmudes lilla wõlwide alt uuesti nõõri, kuid ka see ebaõnnestus. „Ja siis“ — ütles mu sõber, „kui kadus teise katsega wiimane lootus päästmiseks ja surm osutus möõdapääsematuks, pööras katuse omanik, kes lamas pool wildakult pea puhates käel lahke rahuliku näo minu poole. Kuni sitamaale pole ma saanud unustada selle waate mõju! Kartuse, hirmu ja surmahetkuse asemel, nagu lootfin seda näha, oli ta waikne, rahulik.“

Jah selline on Jumala rahu. See on ülewoolaw rahu, millest jätkub elu igasugusel juhusel.

Inglise keelest L. Hamner.

Tellige levitamiseks D. H. Matsoni broshüüri „**Kui surnud kõnelewad,**“ mis sai alliantstöötegijate kursusel hea arvustuse osaliseks. Hind à 10 senti, üle 50 eks. à 7 senti. Tellida C. E. liidult Tallinna — postk. 284.

Jlu tuha afemele.

James Mc Conkey.

„Jssanda Jehoowa waam on minu peal —
neile andma ilu tuha afemele.“

(Jef. 61: 1–3).

See on auline kirjakoht. „Pärg“ tuha afemele tõlgib rewideeritud wäljaanne. Pilt on lihtne. Tuht ja kotiriete tähendawad leina, kurbust, surma. Siin tee ääres istub nutja naine. Ta kannab kotiriet; ta pead katab tuht. Mõõda teed tuleb imefaunis wäike laps. Oma käes hoiab ta roosipärja. Walged, punased ja roosad on nad, lewitades magust aroomi. Laps sammub leinaja poole. Selle allalangenud pealt pühib ta taja kurbustuhta. Siis ajatab ta sinna launi roosipärja. Ta andis ilu tuha afemele. Kurbuse kurwa sümboli wahetas ta õitswa iluduse särawate mõistumärkide wastu.

Ja see on, mida Jeesus Kristus tuli minu ja sinu eest tegema — andma meile ilu tuha afemele. Ta ütleb prohweiti huulte läbi, et Jssand teda selleks otstarbeks on wõidnud. Ja Naatjareti jutluses, kus ta tsiteerib seda imelikku kohta, ütleb ta, et see kirjakohd on täitunud sel päewal. See on tõsi meile, kes me tahame seda uskuda ja tarwitada, et meie õnnistatud Kristus on walmis meile andma ilu kõige meie maitse kogemuste tuha afemele, ta on walmis meile kinkima rõõmuõli kõige leinamise afemele.

Õimefena pane tähele: Jeesus Kristus on walmis andma **andestamisilu** kõige meie **siütuha** afemele. Ugejad, kas istute täna oma patusiü tuhas? Ons teie hing armiliseks muutunud sügawate, surmawate patuhaawade läbi? Ons teie elu rikutud, kammitsasse pandud ja tundide wiisi piinatud unustamatute pattude terawa südametunnistuse läbi? Näib see teile wõimatu imena, et ükski wägi, inimlik wõi jumalik, wõib teie hinge puhastada kõigist plekkidest, ja teie süüdlase südametunnistuse wabastada fordasaadetud pattude teadwusest? Siis teadke, mu päästmata sõbrad, et ühel hetkel, wastu wõttes Jumala Boja oma hinge päästja ja lumastajana, wõite minna sellest paigast, kus te istute patusiü tuhas, uuele kohale, kus on jelle andestamine, „kes meid armastab ja meid pattudest pesi oma were läbi,“ ja ise muutub imelikumaks, käega katsuwaks tõeks ja üli-rõõmsaks kogemuseks meie inimlikkudes elamustes. Wõtte Kristus filmapilke, täieliku kindlusega oma hinge päästjaks wastu, ja te astute patusiü roojastawast tuhast särawashe illu, kus kogete isiklikult oma hinge siimas paigas pattude andestamist Jeesuse Kris-

tuse lunastuse läbi. Sõbrad, wõtte Teda; Tema on patuste jaoks.

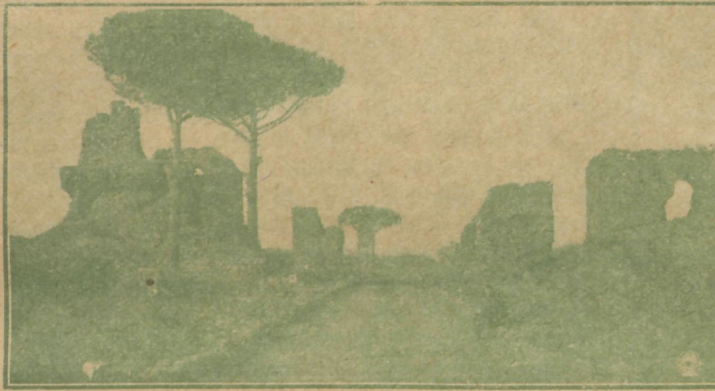
Jeesus Kristus on walmis meile andma **usuelu ilu** meie **omaelu tuha** afemele.

Mõned ehk mäletawad Appia teed Roomas. See oli see suur linna wiiw maantee, kus Pauluse sõbrad teda kohtasid ja siis teda saatsid tema teel. Üheksa miili pikkuselt wäljas pool linnamiüri piirawad teda hauad. Need on Rooma suurte hanad, kelle nimed muinaswalda läinud. Neis haudades on lugematuid urne, ja neis urnides on furnute tuht. Seda suurt teed ääretawad sõna tõstkes mõttes surma, kannatus-, ja kurbusmärgid. Kuid Roomas on veel üks suur tee. See on uus ja moodne maantee, mida nad „Uueks Appia teeks“ kutuwad. Seal ei ole haudu, urne ega tuhta. Hommikune päikesepaiste ujutab ta laia pinda warase päewa iluga. Päikeseloojak wärib teda Itaalia-õh-

tutaewa õrna iluga. Sinine taewas wõl-wib end ta üle, linnud laulawad tee äärel ja teda täidab harilik rahwa igapäewane rõõm ja sõbralikkus, kui nad sammuvad mõõda ta laia rada.

Kas ei ole see mitte wõrdlus usuelule? Me tuleme Kristuse juurde. Me tunneme andestamisrõõmu. Meie süüdlane minewik seisab tema arawalatud were pu-

hastawa wõimu all. Kuid nüüd awanewad faks teed meie eel. Üks on usuelu tee; teine on omaelu tee. Üks on waimutee; teine on lihatee. Üks särab Kristuse elust, teine on rikutud oma tuhast. Kuid liig tihti suunduwad meie sammud wana Appia lihateele, selle afemele, et minna uuele ja õnnistatud waimuteele. Liha näeb meie filmade läbi asju, mida me ei peaks nägema. Ta kuuleb meie kõrwade läbi sõnu, mida me ei peaks kuulma. Liha ärkab meiega hommitul, ta kõnnib meiega päewal, ta heidab meiega magama õõst. Mis hingepiinu toob omaelu meile ja neile, kes meile armjad! See wiib meid põlwelele patusegaduse eest, ta wiib meid meie südame juurde karmide sõnade pärast, see täidab meid häbiga, kui näeme meie oma enesearmastust, see murrab meie südameid, sest me elu seisab wastolus meie õndsja Kristuse elu ja armastusega. See on tõesti tee täis tuhta, kus me istume pimestawate pisaratega ja murtud südamega ja näeme enda kohutawat enesearmastust. Kuid Jeesus Kristus on tulnud meile andma usuelu ilu selle omaelu tuha afemele. Jumal wõidib teda selleks otstarbeks. Ta seisab me südameksel ja ootab, et teostada seda imelikku wahetust. Kas küsite, kuidas Ta seda teeb?

Via Appia. „Üheksa miili pikkuselt piiravad teda hauad.“

Rooma 8: 2 näitab meile, kuidas Kristus annab meile võitu tuha üle. Salm algab lausega: „Elu waimu käst.“ Mis on waimu käst? Kuulge —

„Sest eluwaimu käst Kristusel Jeesuses on mind patu ja surma kästust lahti teinud.“

Elu Kristusel Jeesuses! See on waimu saladus tuha wõitmiseft. Omandada see uusjünni läbi, anduda Talle, teenida selles, wilja kanda selles, puhastatud saada selle läbi; ikka enam ja enam täidetud saada sellega — see on saladus, et saame wõiduilu kaotustuha asemele.

Keegi tarwitas imeilusa wõrdluse metsapuudega. Te kõnnite metsas talwises surmas. Kõik puud on paljad ja lehed on neilt rööwitud, ainult pöõsajammepuul ripuwad kuivad, surunud lehed imelikul kindlusel. Karmilt puhuwad talwised tuulehood läbi tamme. Kuid nad ei suuda neid kuigi kõwasti fin-

niseiswaid lehti murda. Kogu talwe ripuwad nad murdmata kindlusel puu küljes. Kuid nüüd tuleb kewadeaeg. Lõunaft tuleb päike suurenewa soojuse ja särawate kiirtega. Ja üle soendatud maapinna heljub see imelik, müstilne midagi, mida me eluks kutsume. See elu salapärane wäike wool hoopab üles mööda täwe, läbi okste kuni wiimase otsani, wäikeste pun-gadeni: siis sünnib midagi imelikku. Kord särawal kewadepäewal kõnnite metsas wõi pargis. Waata, milline looduse ja looduselu ime. Pöõsastamme kuivad ja surunud lehed sajawad alla maapinnale, kuni mõne päewa pärast on puud üsna kooritud ja maapind kaetud murtud lehtedega. Mida talwised tugewad tormihood ei suutnud teha, tegi wäike, püsiw, rahulik uue elu wool.

Loodusel ei ole sügawamat waimlist õpetust anda sulle ja mulle kui see. Ja selle wõidu saladus, mida ei saawutata heitluste ja jõupingutuste läbi, awaneb meile imekauni diena ja me õppime enam tundma waimu kästust, mis on Kristusel. —

Jeesus on walmis meile andma **wõiduilu kaotustuha asemele.**

Kes meist pole istunud kaotustuhas! Me tarwitame terawaid sõnu ja tegime walu oma armsamate sõprade südameile. Olime teinud rutulisi otsusi ja heitnud end selle läbi segadusse ja kimbatusse. Me andsime järele pealetungiwale nõrkustele ja heitfime end filmili Jumala ette suures meeleheites ja masenduses. Me püüdsime oma „kõige paremat teha,“ kuid ärfasime teadmusele, et tegime oma kõige pahemat. Me wõitlesime nii wahwalt, aga langesime nii täielikult, et me peaaegu lootusetuseni jõudsime. Mis on siis arstirohuk? Kes annab meile siis wõiduilu

fagedase ja täieliku kaotuse tuha asemele? Kuulge seda meest, kes on kõike seda läbistanud ja jõudis wõidule. „Mina ei tee mitte head, mis ma tahan, waid ma teen kurja, mis ma ei taha. Patil elab minus. Aga ma tunnen teist käst oma liimetes ja see wõtab mind wangi patu käsu alla. Oh mind wiletsat inimest, kes päästab mind?“ Kuulge tema wastust. „Ma tänan Jumalat Jeesuse Kristusel läbi.“ Mitte kofkusuritud rufitad ega tugewad hambad, waid — Jeesus Kristus. Mitte lõp-matud heitlused, langused ja uuesti ülestõusmised kaotuseft jälle ja jälle, waid — Jeesus Kristus. Jumal wõidis Jeesust Kristusel meile andma wõiduilu kaotustuha asemele ja ainult usk Temasse üffi wõib seda kaotustuhka meie pealt pühkida ja meid wõidupärjaga kroonida.

Ma tean enda kogemustest, et püüdsin omal jõul wabaneda pahest. Kuid ikka ebaõnnestus see. Siis

heitfin end omas abituses Kristusel. Seal, kus mina ennem olin wõidelnud, leidfin ma ennaft teda usaldades, nagu tunagi warem. Sellest ajast andis Kristus mulle wõiduilu tumeda kaotuse tuha asemele. —

Jeesus Kristus on walmis meile andma ewangeeliumiilu tühjade sõnade tuha asemele. Ei ole teist nii läbikatjutud tõde uues testamendis kui ütetus, et me peame aru andma igast tühjast sõnast. Sõna „tühi“ tähendab dieti kreeka keeli laisk — wõi „mittetõetaja.“ Laisk mees on see, kes ei tööta. Selles peitub suur tõde, et ka sõnadel on oma ülesanne ja teenistus. Jumal ei oota teist ja minult mitte üffi, et meie hõbe ja kuld, meie aeg ja annid ei „tööta“ temale ja Kristusel, waid et ka

meie sõnad saadaksid korda midagi samaks otstarbekes. Selle asemel, et üle me huulte woolawad haawawad, rumalad ja tühjad sõnad, tahab Jumal, et räägiksime lahteid ja awitawaid sõnu, mis tõstawad, kinnitawad, inspireeriwad, troostiwad ja tõmbawad inimesi Kristusel poole, mitte aga maailma poole. Ja üle kõige on Jumal oma Poja wõidelnud, et anda ewangeeliumiilu tühjade sõnade tuha asemele. Me peame walwama ja püüdma kasutada juhuseid peita meie igapäewasesse kõnelusse magusaid sõnu imelikust ewangeeliumist; anda kadunud inimestele neid imelikke elusõnu selle asemel, et me huuled ainult kergesti, sijuta sõnade allikad oleksid, mis on tühjad wõi laisad, see tähendab, mis ei tööta Kristusel huwides, kes määrab meie sõnadele oma teenistuse ja ülesande. „Teie kõne olgu ikka armus ja soolaga soolatud,“ ütles waim Pauluse läbi. Mitte kõik ei pea sool olema; mitte kõik kõne igapäewases kõneluses inimestega. Kuid soolatud soolaga. Sool hoiab

TALVEL.

Tuul kärstib plvi, päikene paistab
Seal selgena alla pilwede vahelt
Nukra ja eluta looduse peale,
Keda õusel on äkitselt külstand külm.

Kõik seisavad eluta, waiki ja vaga,
Sest elu ja röömu on murdnud ju surm.
Kõik lilled, mis alles nii kenalt
Veel õitsesid, nərbunult seisavad nad.

Ei päikene külmanuid elusta suuda,
Ehk selgelt küll paistab ta ülevalt seal.
Ei lilled seal lial saa õitsema lüüa,
Kus valitseb jäine ja pakane külm.

Kuid möödudes talve, kõik elule ärkab,
Kui päikene soendades sulatab lund.
Kui taimed ja rohi seal mulla seest tärkab,
Siis tundub, kui kurja waid nägid sa und.

Ad. Kempman.

elu. Meie igapäevane kõnelus inimestega peab olema ühenduses selle ewangeeliumisoolaga, et tööd forda saata Jeesusele Kristusele inimeste elus. See on ewangeeliumiilu tühjade sõnade tuha asemele.

Tarwitagem juhuseid ja kõnelgem taasklastele Jeesuse armastusest. Selle läbi anname oma huuled ewangeeliumiilule tühjade sõnade tuha asemele. Mis tähendaks see tema aule ja tööle, kui kõik tema sulased seda teeksid.

Kuid wiimaks: Jeesus Kristus tahab kord ühel päewal meile anda **muudetud ihu ilu kaduwa ihu tuha asemele**. Usja panite wiimsele puhkusele ühe armastatud hinge Jeesusele Kristusele. Wõib-olla oli see alles wiimasel nädalal; võib-olla eile. Täna istud ja mahajäetuna tolde juures, millest rõwewel surm on riisunud selle kõige parema ja ilusama. Wõib-olla oli see säraw laps wõi tugew abikaasa; mehelik poeg, su südame uhkus, wõi armastatud naine, kirjeldamatu armas eluseltiline. Wäljas on taewas tinarask. Su südant rõhub raske, sõnadetu hingekurbus ja lein. Korraga haigutab suur kuristil su elus, mis nii mõdmatu sügaw, millel pole silda. Ja kõige läbilõikawam walu on see mõte, et need käed, mis armastuses sind ümbritsefid, peawad alla minema tolmu; need filmad, mis otsisid armastuse sügawusi sinu omis, peawad end segama tolmuga, ja need huuled, mis kõnelesid samas armastuses, peawad ka samma tolmu pubenema. Selle kurbloos ees kohkub teie hing. See näib teile suure pimeduse hirmutina. Kuid armsad Jeesuses, kui teie mõtted jellisele teele suunduwad, siis ärge unustage —

Jeesuse Kristuse wiimane ja suurim töö tema ülesande täitmisel anda ilu tuha asemele on siis, kui ta tuleb tagasi, et anda meie armastatud surmuile Jssandas muudetud ihu ilu kaduwa ihu tuha asemele.

Jumalale olgu tänu, et see auiline ewangeelium ei lõpe hanaas. Ta tungib läbi jüngete surmawära-

wate, astub Jssandas furnute pubenewate, kadunewate ihude juurde, andes neid meile tagasi ülestõusmisheitel ehitud Jssanda surematu auga, kes meile annab ihu tuha asemele, mis ületab igafugused ootused, millest aga Jumala igawene sõna kõikumatuft, kindlast kõneleb.

Jlusa jõe kaldal, wäikeses linnas lamawad minu wiie õe ihud. Seal nad puhkawad taewa, mägede, jõgede ja põldude ilus. Sageli, kui pikenevad warjud Jumala põllumaal, siis läksin sinna ja seisin künngaste juures, mis warjasid nende surelikke ihusid. Ja kui ma nii seisn, astub keegi mu juurde ja ütleb: „Kas need on sinu õed, kes siin lamawad?“ Siis wastan ma: „Kas mäletad seda päewa, mil õpetaja neid siia mattis? Mäletad, mida ta ütles? Muud saagu mullaks; tolm tolm tolmuks; t u h k t u h a k s. Need ei ole mu õed. See on ainult nende tuht.“ Kuid ühel kaunil päewal kingib Jeesus Kristus neile imeliku ihu tuha asemele, andes neile uue muudetud ihu. Kord tuleb Jssand ise taewast alla walju hüüdmisega, ülemingli häälega ja Jumala pafunaga ja siis tõusewad üles Jssandas surnud! Seda tuhka puudutab siis selle wägi, kes on õigustatud ihu tuha asemele andma. Siis muudab ta nende alandusihud oma au sarnaseks. Do, milline ilus ihu on see wõrreldes selle tyhaga, mis roheliste künngaste all puhkas! Silmad kui lõõmaw tuli, jalad kui säraw wast, hääled weefohina sarnane. Kee on ihud, mis ei tunne haigust, walu ega surma; ei tunne surelikkuse ja kaduwuse piiri; ei wäsimust, kannatust wõi langemist. Need on ihud, mis kerkiwad autulelekidena taewawõlwi poole, kui Jumal neid hüüab, oodates, et muutuks kaduwustuhk igaweseks auks surematuis telkides. See on siis tõesti Tema wõimsa töö ülim haripunkt, kes seisib rahwa seas, kes kuulutas triumferiwa kindlusega ja kirjeldamatu rõõmuga, et Jumal Teda wõidis neile andma ilu tuha asemele.

Inglise keelest E. S.

Dma sõpradele annab ta unes.

Gestist. Maria Kerg.

Müüdses kuulsas kuurordis Dawos'is, aasta kolmekümne eest aga tundmata küla kõrgeis Alpides, sain ma aumäärt jumalamehe õpetaja Ludwig'iga tuttawaks, sellest siin räägin. Eluwärsket rauka nähes, kes painduwast oma teed käis ja tema elawat kõnet kuuldes, tuletasin Taaweti laulu 92:14, 15 meelde: „Kes Jehoowa kotta on istutatud, need haljendawad meie Jumala õuedes. Suures wanaduses peawad nemad weel kofuma, nemad peawad rammufad ja haljad olema.“

Rahkekümneme wiie aastane õpetaja täitis oma raskustega ühendatud ametikohuseid täpselt ja rõõmuga ja leidis weel aega ja jõudu külasäikudeks, mis ta ametikohused temalt ei nõudnud. Imeliku wärstuse ja elawusega jutustas ta oma rikkait elufogemustest, Jumala armu kogemustena. Kalli jultustaja rikkaliku hõbewalgeist läikiwaist juukseist raamitud spalgest ja heledaist siniseist filmadest säras suur rahu ja rõõm, nagu oleks ta isäralise õnnega kofku saanud. See mõte tuli mõne kurwameelselt wankuwale tiisikushai-

gele, kes Dawos'i oru kofutawas õhus terwist oli parandamas ja rutuliselt toimetawat rõõmsat wanakest kofhtas. Jah, wana õpetaja oli õnne kofanud, millega iga kidura terwisega isik, sina ja mina, ja iga inimene peaks kofku saama: ta oli Dnnistegija leidnud ja elawas armastuses, lähedas kooselamises Temaga pikal eluajal täis katseid ja tööd seda kallist warandust kinni pidanud, ja sellest suurimat rõõmu tunnud. See oli iseloomustaw tema oleku kohta ja tegi teda haruldaseks usklikuks, kes tekitas tahet kaugele seisjaille hakata Kristuse jüngriks, sest et see on filmapaistwalt suureks rõõmuallikaks.

Kallis jumalamees külastas mind ja jutustas, kuidas kõige kindlam on Jumala panka raha hoiule anda, see on: waesele anda, kui ta hädas on, filmas pidades sõna: „Kes waesele annab, laenab Jumalale.“

Ma ei ole sellega kunagi kaotanud, waid õigel ajal kui tarwitasin, saanud tagasi kahetõrdselt wõi sama summa, mis ma andsin Jumala nimel waesele. Kui

ma aga mitte lapsetulus sõnakuulmises ja usus jumala-
sõnna, waid edewusest ja kergemeelsest ennast lastfin juh-
tida, — nagu ma lastfin end kord petta edewate ja
kawalate sõnadega isikut, laenata 50 franki — siis
jain ma rahast ilma. See oli mulle kasulikult õpetuseks.

Jumal on mulle mitmeti näidanud, et Temale
laenatud raha on kindlustatud.

Astal 1818 pödesin rasket pikaldast haigust, mil-
lest kosusin Jumala abiga kõige hoolsama ravitsenise
tõttu. Ühel hommikul astus räbalaisse riietatud, kah-
watanud käsitöölise õpipoijs külmast lõdijedes minu
tuppa. Ta oli mitu kuud pödenud, teenistufeta, raha-
puudufes ja suures wiletufes, sest et närus riides teda
keegi ei wõtnud tööle. Ja kerjata ta häbenes. Mi-
nul ei püundunud haigusajal midagi, kuna waene
poijs oli kõik kaotanud. Seepärast tundsin ma enese
kohufeks olewat teda aidata. Ma andsin talle puhta
särki ja käskisin panna seda teises toas selga ja wifata
wanad mustad kühewasse abju. Sel ajal, kui poijs
täitis minu käsku, kraamisin ma kastist pesu ja riideid
kõtku ja pistsin nad raanitfasse, mis ta oli jätnud
kotta. Et mõistate, et ma annetatud asjad sain kahe-
kordselt tagasi, tähendan siin üles asjade arwu:
Kaks särki, paar kingi, lühike kumb, müts, west, pudel
Malaga ja shokolaadi. Mul ei olnud just rahast puu-
dust, seepärast mäsfiin kaks taalrit paberisse ja kirju-
tasin peale: „Looda Jumala peale, Ta aitab hädas.“
Selle lisasin kimbule juurde. Kui poijs mind juma-
laga jättes tänades lahkus, ei märganud ta kogunisti,
et raanits seljas oli raskem, ja nii rändas oma teed
edasi. Poisist ei ole ma enam kuulnud ega tea, mis
temast sai, aga seda päewa ei unusta ma eluajal ju-
huse tõttu, mis talle järgnes.

Sama päewa õhtul külastas mind arst ja mind
hoolega läbi waadates määras: kiire korras maale,
mida warem, seda parem, lõplikult terwenemiseks rei-
sule minna. Ohmatas oli suur. Arsti käsu täitmi-
seks tarwitafin riideid ja raha, mis õpipoijsile olin
ära annud. Südametunnistus ei waewanud mind,
aga mõistus mõistis mind hukka. Ma olin oma sü-
dame sunnil tegutfenud järele mõtlemata.

Niisuguste mõtetega ninufin ja magafin rasket und,
nagu noormees, kes raskest haigusest on kosumas.
Hommikul ärgates leidfin ma suure paki riideid oma
woodist ja murdsin pead seepärast, kuidas see sinna
oli saanud, ja mida see pibi tähendama. Wõti oli

minu haigusajal wäljas pool ufte ees, nii et igauks
wõis pääfeda tatistamata minu juurde. Tõufin üles
ja filmitsefin imestufega uusi, wõõraid, wäga heast
materjalist riideid. Sealt kulkus pakite raha minu
jalgele: neli taalrit paberisse mäsfiitult. Kirjutuspul-
dil olewalt paberilipakalt loen sõnu: „Oma sõpradele
annab Ta magades.“ Nii selgus, kellest see tuli ja
kellele see oli määratud; aga kuidas ja millal need
riided fiita toodi, ja kes oli olnud tööriistaks, jäi efiti
jaladufeks. Arwu ja hinna poolest leidfin ma riideid
just kahekordselt enam olewat kui mina õpipoijsile olin
annud. Imelik! Ma ei olnud kellelegi kõnelnud õpi-
poisist, keegi ei teadnud, mis ma olin talle annud, ja
nüüd oli pakk riideid minu ees, nagu oleks keegi see-
kord minu kõrwal seisnud ja iga riidetükki ükfiitult üles
kirjutanud. See oli imetegu mu filmis! See mõistis
mu õhtufeid mõtteid hukka, ma tundsin häbi nende
pärast. Mu süda kiitis ja tänas Jumalat!

Riiete annetaja jälile sain ma wast aastat kaks-
kümmend hiljem, aga Jumala käskjalga, kes riideid
oli toonud, nägin weel samal päewal. Lätsin tutta-
walt maalrilt pilti ära tooma, mis ma kopeerifin. Te-
maga rääkides, kawalat naeratus nähes, küsifin, kas
ta ei olnud hommikufes juhtumises wast kaastegelane,
millele ta andis mulle järgmise seletuse. Aasta eest
suri kellelgi rikkal tuttawal ifandal ta ainus täiskas-
wanud poeg. Ta määras poja riided waeefele korrali-
kule üliõpilafele, keda maaler oma tutvuskonnast talle
soowitas. Samal päewal, kui arst mind reisule oli
määranud, rääkis ta sellest maalrile. Wälgu kiirufel
tulnud maalrile mõte: „Nüüd on riideile õige kandi-
daat leitud; kuidas ma ometi terve aasta wõifin unu-
tusse jätta? Maaler jutustas wanale ifandale arsti
kawatusetest, mind reisule saata kosutumise juhtes.
Wana ifand lisas, minu haigusest kuuldes, reisuraha
weel riideile juurde ja heafidamlik maaler tõi suure
rõdmuga kõik minu tuppa. Oli kannis hilja õhtul,
kui ta minu ufte pihta oli koputanud. Kui wastust
ei tulnud, ma magafin sügawat und, — astus maa-
ler tuppa ja laotas anded woodile ja woodi ette. Käfi-
laterna abil ei olnud raske kõike korraldada. Wal-
guskäär, mis puldile langes, näitas Taaweti 127. laulu
järgmist salmi: „Oma sõpradele annab Ta magades.“
Rõõmjas meeleolus rebis maaler lehefefe taskuraama-
tust ja tähendas sellele sama kirjasõna annetega warus-
tatud magajale ootamatu kingi seletufena.

Marta ja jutlustajad.

Juhani Raattamaa oli Lars Lewi Laestadiuse õpi-
last, mees, kellel oli omal ajal suur mõju põhjapoolses
Soomes.

Kord külastas Raattamaad Norrast kaks noort
jutlustajat. Õhtusel koosolekul oli teisel wennal teks-
tiks Petaania Marta ja Maarja (Luuka 10). Oma jut-
lufes tuli ta sellele lõpptulemufele, et Marta, paljude
maiste murede pärast, läks hukka ja „seal ta nüüd on“,
arwas kõneleja.

Need mõlemad jutlustajad pidid heitma magama

õõmata. Ka järgnewal hommikulgi ei paistnud midagi
suupoolist, mille tõttu „wennad“ küfima, milles põh-
jus. Sellepeale wastas Ewa, Raattamaa naine, et ta
sugugi ei taha end segada maistesse asjadefse, kuna
need wiiwat ta hukka. Sellepõhjal kuulutati siis
„Marta“ kohtu alt wabaks ja jutlustajad kinnitafid,
et küll „Marta“ on õnnis. Ning järgnewal koosole-
kul wõifid noormehed oma kohtuotufuse „Marta“ kohta
tagasi.

Abrahami usk.

Wäga selget pilti usust, kui niisugusest, leiame Rooma 4. peatükis, kus Abrahami usku kujutatakse. Seepärast mõned mõtted Abrahami usust.

1. Misjugu oli Abrahami usk? 2. Millele oli rajatud Abrahami usk? 3. Milles seisis Abrahami usk? 4. Millest kasvas välja Abrahami usk?

1. Misjugu oli Abrahami usk? Et ta igal pool piiblis tuuakse ette eeskujuna, ja et Jumal nii suured töötused Abrahamile tema usu pärast andis, siis võime öelda — see oli wägew usk, nagu 20. s. ütleb — „ja sai wägewaks usus.“

Tihti kerkib arwamine, milles ka mina ise waremalt olin, et see on üle jõu käim asi, ime, wõi jälle enese uskuma fundimine. Kuid nüüd on Jumal mind mu elamustes õpetanud, näidates omas sõnas, et see kõige lihtsam on, mida igalüks võib omandada.

Jeesus ütles: „Kui teie ei saa kui need lapjukesed, siis ei wõi teie jumalariiki saada,“ nende usu wiisi kohta tähendades. Kui palju mõistab laps? Kui palju tunneb wõi teab ta? Hoopis mähke. Kuid selle wastu on tal loomulik usaldus täiskaswanute wastu. Kui ta midagi palub, siis palub ta usus, teades, et täiskaswanud teewad seda.

Lapse usk on loomulik, iseenesest mõistetaw ja arusaadaw. Nii oli ka Abrahami usk — loomulik, lihtne, täis usaldust.

Kui selgesti näeme seda lapsemeelt lihtsas ümberkäimises Jumalaga, kui ta mitu korda ikka jälle oma südameasju Jumala ette kannab, — talle meelbetuletusi teeb.

2. Millele oli rajatud Abrahami usk? See oli rajatud wäga kindlale põhjale — Jumala töotustele ja selle ustawusele, kes seda oli töötanud. Abraham tundis oma Jumala wägewust, et see on kalju, mis ei kõigu; kes kõikuda wõis, oli ainult tema ise — Abraham, kuid me loeme, et Abraham ei mõelnud Jumala töotusest kaksipidi uskumata südamega. Ta oli täiesti julge — Jumal wiib oma töötused läbi, kui see ka näib wõimatuna, selleks oli ta ju Jumal. Mitte Abraham, waid Jumal oli see, kes tegi. Nii sai ta oma Jumalast aru.

3. Milles seisis Abrahami usk? Arwata

mis esenda pealt Jumala peale; 19. s. ütleb: „Ja ei pannud tähelegi oma enese ihu, mis ju oli ära elatanud.“ Abrahami enda juures haigutas wastu ainult wõimatust.

Oleks Abraham endale waadanud, poleks ta kunagi jõudnud aru saada, nagu loeme ta oma sõnadest, ega ka kunagi uskunud, kuid Abraham ei püüdnudki sellest aru saada — ta uskus. Kes on lootuse wastu lootes uskunud, seda mööda kui oli töötatud. Usukäega jäi ta Jumala külge rippuma, nagu keegi wana öde ikka pärast palwet ütles: „Ma jään ikka oma Jeesuse külge rippuma!“

Seepärast oli Abrahami usk jõuks, mis just raskustes ja wõimatuses awaldus. Kus inimese mõistus kannatab täielikku pankrotti, seal rikastab meid usk. Kus silme pimedusöö meid hirmutades meie wastu haigutab —

seal walgustab usk meile teed töotuste maale; kus Jordani weed täies woolus meie ees seisawad, wõi Punasmere lained kohisevad — seal lõhub usk teed ja astub julgesti läbi lainete; kus süda hirmus tujukatab, mõtted heitlewad ja hinges wõitlus — seal waigistab usk kõik tormid ja kaotab kartuse; kus uppaja Peetrus mäsawais laineis on wajumas, kui ta neile hakkab maatama, seal kannab teda usk ja ärawaatamine laineilt Jee-

Tseiloni maastik. Kui meil kõwad pakased valitsevad, on ekvaatori all Tseiloni saarel igavene suvi. Tseilon on ilusamaid saari ilmas. Pildil poiss ratsutamas elevantil.

— üle mühisewate laineite ja sillutab teed Jeesuse juurde. Kus rõõmel tunneb ristil veel ainult häbi ja piina, seal muudab usk piinad ja walud paradüüsi elamusteks, wiib õndsusse; kus patune naine ainult nutta wõib omas roojuses — seal peseb usk ja arm kõik roojuse ja näitab igawest armastust.

4. Millest kasvas välja Abrahami usk? Abrahami elu tähele pannes näeme, et see kasvas välja oma Jumalaga ümberkäimisest, elamustest. Jeesus wõis ka Laatsaruse hana juures ainult tänada: „Et ja mind ikka oled kuulnud.“ — Ta tundis oma Isa. Paljud inimesed, keda ma nägin esimest korda, ei awaldanud mus seesugust mõju, kui pärast, kui ma nendega jagedasti läbi olin käinud, neid tundma õppides, siis usaldasin ma neid palju rohkem.

Mida enam meie Jumalaga käime ümber — seda enam õpime teda mõistma

ja seda enam kaswab meis loomulik, lapselik usk — usaldus, mis küll uskmata ilmale on imeks. Abrahamile ei olnud Jumal furnud, mitte niisugune, keda ta ainult kartis, waid e law Jumal, tema, Abrahami — jöber. Kus meie Jumal meile elawaks saab, seal saab ka meie usk elawaks ja wastupidi.

Weel — Abraham andis Jumalale a u. Room. 4: 20. Abraham alandus. Suureliste paneb Jumal wastu, aga alandlikkudele annab armu. Abrahami usk oli ka niisugune, mis tegi selget

lahutust. Mis Jumala, seda ei püüdnud ta endale, — kõik au Jumalale, kelle pärast ta oli! Mitmete usk wõi usu nimi oleks ainult häbiks Jumalale. Mitu korda olen isegi ahastust tunnud oma nõrustes ja saamatuses, mis polnud Jumalale auks. Kuid Abraham andis Jumalale au ja Jumal austas ka Abrahami.

Oh, et meil usk oleks, mis Jumalat austab! Usk teeb meid sõnakuulelikuks ja annab jõudu.

Meie usk peab wõimatused ära wõitma. Usus ei ole wõimatusi. P. S.

Tulgu meile sinu riik!

Seda palwet palume alatihti, küll kirikus, küll kodus, kuid kui palju meie tema, s. o. jumalariigi tulemist eneste juurde wõimaldame, on hoopis iseasi. Palwefõna: „Tulgu meile sinu riik,“ on väga tähtis palwe, mis iga tõsi ristiniimest kohustab millekski ja nimelt walmis olla jumalariiki wastu wõtma. Ma küll ei oska seda enesele kujutella, millise näo ja, sõber, teeksid, kui ma kutsun sind enesele wõraks, sulle kuni giti head wastuwõttu lubades. Ja sa tuled — kui minu usse taha, ning rõõmustud juba ette kenast kooswiibimisest. — Aga milline pettumus, kui tulles usseni, leiad selle olewat kõwasti lufustatud. Sa muidugi hämmastud ja mõtled, mida see küll peab tähendama. Kuhu on ta läinud? Dotan õige weidi. Kui ja aga mind näed kufagilt aknast wälja waatawat ja irwitawat, mida sa mõtled? Ma mõtlen — sind täidab walu ja ka wiha sarnase häbemata pettuse üle; usun, sa wist töotad ei iganes enam minuga sõbrustada. Kas ei ole nii? — Tõesti, see oleks nii suur häbematus, mida waewalt keegi ilmas tahaks teisele andestada. — Kuid kas mõtleme, armsad, ka sellele, kui palume: „Tulgu meile sinu riik!“

Tean seda kindlasti, et palju palutakse seda kallist palwet, aga kui Jumal tahab meile tulla, leiab ta harilikult ikka suletud usse.

Kutsutult tulla ja suletud uss — mõtle kui hirmus! Meie, inimesed, ei soowi harilikult enam sarnase inimesega juhteid pidada, kes meid nii häbemata on petnud. Aga Jumal on pikameelne ja kannataja Jumal, kes meid meie pettuse pärast kofe maha ei jäta, waid ikka pikameelega ootab meie südameusse awamist.

Kuid ka Jumal ütleb: Minu Waim ei pea iga weesti teie seas noomima. 1. Moos. 6: 3.

Ta ütleb sellega, et ta igawesti ei hakka meie südameusse taga ootama, waid ka ükskord aeg tuled, kus ja teda siin enam usse tagant ei leia, kui tahaksid teda sisse lasta.

Wõib juhtuda, kui sa ükskord tunned, et su elu ilma Ünnistegijata ei maksa enam midagi, waid ainult Kristuses wõiks elu olla, et siis leiad ja armu-uss suletuna, nagu sa sulgesid ennem oma südame-

usse. Eht siis küll weel ahastades hüüad: „Jssand, Jssand, tee mulle lahti!“ — Kuid wastusena kõlab sulle: „Ei, ma ei tunne sind, kes sa oled, sa pole mulle ust awanud, ära looda ka nüüd ise usse awamist.“ Matt. 15: 11—12.

Kui sa palud: „Tulgu meile sinu riik!“ Kas teed seda tõsi koftlase südamega, wõi ainult filmakirjaks, pilgates? Tean seda, et mõnigi tahab öelda: „Mina ju palun küll iga pühapäew, ma ei mõtle sugugi seda pilgata, pole ka kufagil seda naernud.“ — Kuid, kas sa ei taha uskuda, et ka see on pilge, kui sa palud: „Tulgu meile sinu riik,“ palwe lõppedes hakkad aga kofe teistega tülitsema, lased päewa looja minna oma wihasamise üle, ega lepi enne ööd oma naabriga ja nädala jooksul hoopiski ei palu.

Jah, see on tõesti väga raske asi Jeesuse riiki enesele tulla lasta. Nii kerge see ei ole, kui seda paluda. Riikaua, kui kordad seda palwet ainult automaatselt, riikaua, kui see palwe pole saanud sulle weel südameasjaks, riikaua lafeb sündida saatan seda kõif väga rahulikult. Riikaua, kui sa aga nimitwaga oled, ei tee ta sulle mingisuguseid tõkkeid teele.

Kui aga juba tust tahad tõsijelt lahutada, ja õigele teele pöörata, siis alles näed, kuus saatan hakkab sind sõeluma. Ja Jumal annab talle seks, et sinu usku proowida ja kaswatada täieliku tegewuse wabaduse. Hiob. 2: 6. Küll ta siis sulle seal kõrwa jostitab kõifjuseid jutte ja asju; ta maalib sulle su elu raskeks ja kolemaks, joonistab sulle elust wõitmatud asjad filme ette. Wõnda meelitab ta enesetappele. Hüüan sulle, ära lasse ennast kuradist ära wõita! See on sulle tuleproow, et sinust kulda kätte saada. Sest kirjutatud on: Kes otsani jääb kannatama, see pääseb. Matt. 24: 13.

Seks tõstke jälle üles laiad käed ja nõrgad põlmed (Heebr. 12: 12). Seks ühendagem omad palmed kõif Jumala poole, et tema riik meile tuleks.

Awagem omad südamed kofe täna teda wastu wõtma ja ta tuled meile! Temas leiame aga pärast kõifi kufatusti ja waewu igawese rõõmu ja rahu.

Tulgu meile sinu riik!

Ad.

Kõwa roog.

Kusti kogudus palus oma jutlustajalt anda kõnedes „kõwa rooga“. Järgmisel pühapäewal jutlustas see usklikkude kohustusest ohwerdada oma warandusest

jumalatoõle. Selle järele ei palutud teda enam anda „kõwemat rooga“.

Armastusallikal.

Laine Luha.

Laskub hämarus alevile luues õudset salapära kitsail liivaseil tänavail. Vaibuvad selles hämaruses igasugused hääled — surevad ka liivasel kõnriteel käija sammud. Kõrged männid vaid seisavad tummalt ja saledate tüvede vahelt lasevad vilkuda kollakaid, süütuvauid tulesid majade aknais. Siin, seal haugatab koer pikalt, tüdinult. Muidu kõikjal vaikus.

Nagiseb uks. Madalast, kõssivajunud majakesest kesk majasteetlikke pedajaid astub välja noor neiu. Väsinud pilk riiwab taevaranda, kus ujumas verevad õhtupilved, siis pöördub kitsasse, pimedasse tänavasse, mis viib surnuaiale.

Sageli nähti teda alevi elanikest tõttavad seda teed mööda ja siis sosistasid harilikult: „Aino lähed ema hauale.“ Pea uhkelt, peaaegu vihaselt visat tagasi, huuled põlgust väljendavalt kõvasti surut kokku ja sügavais, tumedais silmis metsikult vihane läige — nii sammus üksik neiu. Ei peatanud ükski teda teel, ei tervitandki vastutulija. Salapärane tundus ta kaaselanikele oma uhke, külma ülalpidamisega. Ei julgend keegi küsida selle nähtuse põhjust. Mäletasid vaid, kuis ühel sügisõhtul ilmud alevisse noor naine väikese tütrega. Ta mees olevat hukkund sõjas ja nad põgenend. Naine, murt sügavasti raske löögi all, olnud endas ja vaikiv. Ainult oma tüdarta armastand meeletult: siin püüdnud toita end ja last — ent ei kannatand õrn naine rasket tööd ja paari aasta pärast suikund — jättes maha väikese, abitu Aino.

Jutustavad siis veel, kuis meeletlikult nutnud vaeslaps ema hauale ja alles järgmisel päeval ta sealt ära toodud.

Järgnesid Ainole päevad täis üksildust, külmust ja karedust. Ükski ei hoolind temast, ei küsind, miks suri rööm ja naeratus ilusal lapsenäol. Vaatasid vaid suured tumedad silmad kurvalt, paluvad. Keegi ei mõistnud, kuis neis silmis peitus suur igatsus armastuse, õrnuse järele. Ei pakkund ükski temale seda. Siis ta hakkas vihkama neid. Vihkas sügavalt inimesi, kes ei armastand üksikut, mahajäet last. Ta ei küsind, ons ta õigustet nõudma seda, tundis vaid põletavat kibedustunnet, kui nägi röömsalt naermas muid.

See põlgus, kibedustunne kasvas noores hinges mürgiks hävitavaks, mis surmas seal kõik õrna, ilusa — muutis isegi näojooned külmaks, tarduks ja silmade sära metsikuks põlemiseks. Üksikuks rohkem ja rohkem jäi ta sirgudes neiuks. Ja see ajas teda korduvalt ema hauale. Siin langes Aino hauale, surus kahvatund näo vastu niis-

ket liiva ja nuttis. Sügavat valu, tühjust ja õudust tundis ta noil hetkil.

Aino mäletab, kuis talle rääkind ema, et inimeste kurjus ja armastamatus on röövind nende hoolitseja — ta hea isa. Ja üks ole ta armastaja ema varisend hauda samaseil põhjuseil. Mäletab ta, kuis tihti raskest tööst pea nõrkemas olnud ema. Kui siis rinnale surudes tütre tunnud see kuumi pisaraid langevat ta juukseile. Kui siis laps haaras ema käed, et troostides silitada neid, märkas, et need olid verised, haavat.

Oo — ta kannataja — hea ema! Kuid sagedasti pidi Aino mõtlema ema viimaseile ütelusile. Midagi troostivast armastusest oli rääkind elus palju kannatand naine. Kauan oli ta lamand vaikselt, vaid huuled liikusid, siis avas suured silmad, imeliselt rõõmsad. „Oo — armastusallikas. — Seal armastus andestav“ . . .

Kelle armastusest kõneles küll ema? „Ei, ema, minu jaoks ei leidu armastust. Kõik varises hauda sinuga,“ sosistas Aino istudes ema hauale. Ja selles usus tardus ta süda — tardus lootusetuses leida armastust. Tardus ka armastus, kaastunne muude vastu. „Nad ei vääri seda, need kurjad, kõvad inimesed!“ sõnas vihaselt.

Sügisene kurb päike vajus kõrgete määndide taha. Ei olnud siin nii ahastavalt valus näha looduse suremist. Polnud surnukahvatuid krabisevaid lehti jalge all. Võitmatuina tõstsid omi päid endiselt rohelised männid. Viimased sügislilled õitsesid Aino ema hauale — punased kui kannaks üksiku, mahajäet lapse pisaraiga niisutat muld ainult verevaid lilli. Rutates tõttas üksik neiu tänagi hauale. Varjand see kungas juba

kümme aastat ta armastajat ema. Väikest raamatut hoidis ta käes. Kohand oli teda teel kalmistule keegi noor naisterahvas, kes ulatas selle. Pool kohmetund imestusest oli võtnud vastu Aino selle. Selliselt toimind temale polnud ju keegi. Hiljem pahas end nõrkuse üle, kuid juba kaugel oli andja. Nii jäigi see talle. Nüüd istus ta jällegi siin. Päike silitas kahvatund, peent nägu, heitis kiiri kokkupandud tööst krobelisile käsile. Oi, kui kurb oli Aino täna. Isegi nii kurb, et kadus viimane trotsiv ilme näolt. Ta ei mõelnudki enam muule, kui tundis närvit üksildustunnet ja värisevat valu hinges. Kümme aastat oli kannud põletavat viha, ja põlastust noores rinnas, kus õhku jumalusest — armastusest . . . Siis langes ta pilk väikesele mustale testamendile, mille ääred säendasid õhtupäikese kullas. Haaras selle ja löi lahti.

Lehitsedes seda, jäi lugema kohta, kus Lunas-

Allikale!

taja rippus ristil. Luges, et hüüdis see, kes oli armastand kõiki, kuid keda naelutati ristile: „Isa, anna neile andeks, sest nad ei tea, mis nad teevad!“ Raske pisar langes äkki lehele. Midagi seni täiesti tundmatut valdas lugejat. Oo, keegi polnud ju rääkind talle sellest suurest armastajast...

Kaua istus Aino. Juba hämardus. Varjud pikad ja kondised tumenesid. Surnute puhkepaignas aga viibis hääleta vaikus. Juba tõusis kuusirp pilvita taevale.

Viimaks tõusis Aino. Õrnalt surus rinnale väikese raamatu.

„Emake, aiman, kust leidsid armastuse. Oo — aiman, et selle armastus, kes palus ristil vaenlaste eest, ka sinu südame võitis. Seepärast ei võind sa ka vihata enam.“

Ära mõista kohut, ära maksa kätte...

R. Siinil.

Ära mõista kohut, ära maksa kätte. Küsi esmalt, kas sul on õigus selleks? Oled sa heitnud pilku inimhinge sügavustesse, oled sa mõistnud, millised turbed lainetaksid selles hinges, kui rängad olid kiufatused, kui ta eksis ja mõib-olla — langes...

Oled sa olnud temaga, kui vaikseil tundidel ta ise enda üle kohut mõistis, walgumalt weel ja rängemalt, kui tegid seda muud...

Kes oled sina, et sa oma wenna üle kohut mõistad? Kas wariserina sina tänad Jumalat, et sa pole kui tõlner? Sa tead, kuis Jumal kohles neid mõlemaid? Luuka 18:9—14.

Ja siis... Kes teab, mis oleks saanud sinust olles samafuguseis mõitlustes ja kiufatustes, kus langes teine?

Jumal on sind hoidnud, wõi arwad, et see su oma teene? Kes ennaft arwab seiswat, katsugu, et tema ei lange...

Alevis räägiti rohkem Ainost. Imesteti väga uheke neiu muudatusest. Millest küll see oli tingit? Vastutulijast tervitas ta lahke, õrna naeratusega huulil. Kadund oli viha, põlgus ta näolt. Vaiksel õhtul aga, kui kuu unistav silm vaatas üle kõrgete määndide üle ristide ridade põlvitas ühe kõrval seal noor neiu palvetades: „Armastusallikas. Mulle kõik — kõik suutsid andestada, mind armastada vereni Kolgatal. Sind kiidan! Oo — tänan, et annad minulegi oma armastust. Lunastaja. Selles armastuses anna jõudu hiilata, et tunnekid muudki seda. Ei tea midagi paremat soovida tasuks neile, et neid nii vihkasin. Issand! Kiidan Sind, et oled armastusallikas.“

Mis üks inimene ei ole ka teinud, olgu ta kui juur kurjategija — mitte fina ei ole talle kohtumõistja.

Ei ole ükski inimene absoluutselt hea, ei ka absoluutselt paha. Igas inimeses peitumad algidus hea ja paha — wahe on waid selles, kumb rohkem mõidule pääseb...

Üks oli patuta, kätes maailmas, kas mõistis tema ilal kellegi üle kohut? Armastaja, kõikeandestaja oli Ta... Jah, just eksinuid tuligi Ta otsima. Mitte sind wariser, ei, waid patuseid...

Ja kui sulle inimesed ülekohut teemad, kui nad haawawad sind, ehk aru ei saa su parimatiski plüüdeist — ära wihastu, ära maksa kätte... Mõttele: nad ei teeks ju seda, kui pisutki mõistaksid sind — plüüa andestada, plüüa fiiski armastada...

Wend! Ära mõista kohut, ära maksa kätte...

Noorsooühingute ümber*).

Kas noorsooühingud on piibllilikud?

P. Siinil.

Etame imelikus ajajärgus, eriti waimlikelt. Käätimata suurte poliitilistest ja looduse sündmustest kui ta tehnikat peadpöörilawast arengust, on aeg ka jumalariigi seisukohalt waadatud üllipõnew. Seisame ju jumalariigi ajalooliste suuründmiste lähel, nagu on: algaw wihaaeg, metsalike awalikuts saamine, Jssanda ilmumine, pühade ärawõtmise jne. Kõik aroneb kiiresti ja kõigil aladel.

Üks selle aja tundemärkidest on Jeesuse sõnade järel üldine leigus uselus. Neitsid uimuvad Matt. 25:5). Kogudustes walitseb leigus (Laodicea — Jlm. 3:14—17). Wõimule tahab pääjeda usklikkude kestel ilmameel: mõtteis, oetus, töös leigus, segamine ilmlikkudele asjadese ja ettewõetisele jne. Paljude armastus hälmeneb Matt. 24:12). Usklikkondades puhkewad taas riid, lahkimised ja edeneb parteistumine. Alliansismõte kannatab — teda tuuakse ohwriks oma parteisõude altarile.

Ruuduwad suuremad õnnistused, ärkamised ja Jumala Waimu töb. Siemiselst jõuetus uselus. Töötegijad jumalariigis on mures nähse seda üldist mafendawat olukorda. Millele peitub selle kõige põhjus?

Sarnane oli umbes ka pilt, mida maalis w. R. Kaups

* Selgituseks R. Kaupsi artikli „Noorsoo problemi“ puhul, mis ilmus „Teeläijas“ nr. 2 — 1929. a.

oma referaatides alliansisel wendade kurjusel Tallimas, seal juures uusi ideid ette tuues.

Õstitalle patuoinast.

Oli waja leida haiguse tekitajat patillil, et selle häwitami jega paraneks olukord. Oli waja leida seda patuoinast, sellele jüüks waeeretada, et siis teda minema jaata kõrbe. Selleks yidid jaama siis noorsooühingud, ehk organiseeritud noorsootöö ja mõned muud traditioonid.

Organiseeritud noorsootöö ongi takistujeks Jumala õnnistustele ja seepärast pole tal eluõigust.

Loomulik, et korraga paljude süüdistused ja pahameel kal lati leitud patuoinale. Ja nii on noorsooprobleem saanud tänapäew päewa põlewamaks küsimuseks ja komistuskiviks mitmele.

Tundemärgid, mis näitaksid temast selle õstitud patuoina, oisid: 1) Ta on kristianiseeriw töölaad. 2) Ta pole piibllilik. 3) Pole elujõuline. 4) Killustab Kristuse ihu ühtlusi.

Püüaan selgitada olukorda nende ettetoodud süüdistustest põhjal.

Kas wiib noorsootöö kristianiseerimisele j. o. inimeste kristlasteks wabritseerimisele ilma usjünmita?

Wastus „ja“ ning „ei“. Ta mõib sama hästi kui kogudusedki kristianiseeriwat tööd teha ja seda mitte teha, oleneb

millises hunnas on pandud liikuma. Kui on noorsooühingute eesmärgiks võetud noorte võitmine, päästmine, siis ei saada olla seal juures kristianiseerim. Siin juures olgu nimetada, et kristianiseerimine on palju vanema aja sünnitus kui organiseeritud noorsootöö. — Ta oli juba siis, kui polnud veel noorsooühinguid, ja seda eraldi ka Ameerikas, millise maa andmetega w. R. K. opereeris. Nii siis tuleb küid otsida mujalt kui noorsooühingult.

Kas on noorsooühingud piiblitatud?

Kui lahju see ka ei ole, kuid sõna „piiblitatud“ on muutunud paljudel — paljudel „spekulatsiooninäks“. Sellega spekulatsioonitakse ja liidakse üksteisele pähe. Piiblitatud pärast ollakse walmis tõrju maha raiuma Peetruse mõdoga. Kurnatatakse jageli jääski ja neelatakse kaameleid alla. Ning kõige selle juures unustatakse jageli armastust, mis ülm. Meil on siin hädaoht kaotada Kristuse meelt (mis ennast alamaiks arvab muist) ja muutuda tänapäeva wariiserideks. Seda ütlen üldiselt neile kõigile.

Wäidetakse: piibel ei räägi noorsooühingust ja seepärast pole see piiblitatud. Sellega pole aga veel midagi öeldud, wähe-matti tõendatud, et ta poleks piiblitatud. Sest: 1) on palju asju, millest piibel ei räägi, aga omelt neid praktiseeritakse; 2) on asju, millest piiblis otse räägitud ja siiski ei praktiseerita; 3) on asju, mida on otse keelatud ja siiski tänapäew piiblitatud juures loomulikuks peetakse.

Nii näiteks: Pole kuigil piiblis räägitud, et palwelais peaksid olema tantsleid või elektrivalgus, et ihes limas wõiks olla miu jamanimeist kogudust, või kogudus ja ojafond, nagu tänapäew küllalt leidub; et kogudusel peaks olema nõutogu ja koguduse juhatus samal ajal. Wõi kus prillide kandmisest?

Eh! wõtame näiteks Lukt. 3: 11; Matt. 10: 9—10, — kus Ja öeldakse, et ei pea olema kahte tuube ega pea raha ligi kandma. omelt on mõnel jutlustajal ehk tosin ühtkondi kapis, peale selle veel müid ehte- ja luksasasju. Kus siin — on piiblitatud?

Kui näüd piiblis pole kästus ajutada ühte linna miu kogudust ja ojafondi, siis ütleme meie: meie ei mahuks föit ühte ruumi ära ega saaks nii laiaulatustulult töötada. Kuid tahe ruumi asemel wõiks ehitada ühe sedawõrt suurema.

Et ole siin küsimuse all juba praktiline külg. Küsitakse, kuidas on kasulikum ja parem, kuigi sest otse pole piiblis räägitud.

Nii siis tuleb juba üldiselt tunnustada, et: kui piiblis mõnest asjast pole räägitud, siis ei tähenda see, et seda praktiseerida ei tohi, või kui piiblis midagi pole kästus, siis ei tähenda see veel, et see oleks keelatud. Wastupidi aga: on ebapiiblitatud ehk piiblinvastane, kui teeme wastu piibli käsku või tegemata jätame, mis piibel käsib.

Ka ap. Paulus ütleb: mis tõine on, mis aus, mis õige, mis kasin, mis lõbus, mis hea on kuulda kui üks hea komme, ja mis kütuse wäärt on, sellele mõelge . . . Wilt. 4: 8.

Järelikult, kui ka piiblis otsekohele poleks räägitud noorsooühingust, ei saa neid veel ebapiiblitatudeks tunnustada. Ja siiski on mitmed mõjuwad kirjakohtad nii wanas kui uues seaduses selle poolt.

Nii wõib siis küsimuse alla tulla waid, kas on noor-

sooühingud praktilised, kasulikud? Kus nad elu-
jõulised?

Seda wõib wastata küsimusega: kus nad olnud õnnistu-
feks meie kodumaa noorsoo päästmises? Paratamatalt peame was-
tama „ja“. Ligi 1500 uskliknoort meie kolmes suuremas noorte
liidus kodumaal praegu, ja ligi sama palju, kes sinna warem
kuulunud, praegu aga kogudustes töötawad, siis veel suurt hulka
ka wanemaid, kes otsekohele noorsootöö kaudu Jumalale on
wõidetud, pealid küll üksmeel wastama, et nad wõlgnewad
oma päästmises ja edasiatamises noorsooühingule.

Kus olid aga noored usklikute hulgas või kogudustes
mõnekümne aasta eest, kui ei tehtud noorsootööd?

Tähendab, Jumal on wõinud õnnistada seda töökorraldust.
Ja see on tähtsain.

Kui wend R. Kaups nimetab, et ta ei tea ette tulnud ole-
wat kuigil koguduse juures olewais noorsooühingus ärkamist,
siis ei wasta see tõele. Seda wõib tõendada w. Lipstok Kummu-
Walla ühingu töö kogemustest, seda wõiwad tõendada Tallinna
C. E. ühingu äratustööd jne. Ei wastupidi — mitmed elamaad
kogudused ja ojafondid on aluse saanud otsekohele
noorsooühingu tegevuse läbi sündinud ärkamistest, mida wähe-
malt wõin konfaterida C. E. töö kogemuste alusel.

Kui veel arwesse wõtta, et paljud kogudustes töötawad
paremad jõud on saanud wälja arendatud oma wõimeis ja
kasumatud noorsooühingus, mis on olnud neil otse töökohtiks,
siis peakime küll palju togaishoidlikumalt rääkima sarnaselt
seiuurast, et noorsooühingud pole kasulikud.

On õigus, et meie noorsootöös on palju püüdnud, kuid
arwestades saadud õnnistustega peame seda siiski hindama ja
pühima parandada.

Pole kõrgel waimuelu tasapinda noorte seas — ütleb w. R.
Kaups. Kus on kõrge waimuelu tasapind kogudustes? Waid
siin-seal. Tõsi on, et paljudes kogudustes veel õndiem surm
walitseb.

Wäide, nagu oleks mõnigi ujule tulnud tuline noor just
noorsooühingus seal walitsewast pealiskandusest ja tugest ole-
kust saanud eistmisi haamu — on üheksälge. Kas pole palju
enam neid tulihingi, kes toimad koguduskõlmetele läbi wiidi ta-
gasi maailma, või hädaõrral küll usklikudeks jäädes, kivistusid
samajuguleiks muumiaiks. Mitmed tähtsad jumalamehed oma
elulugudes mainiwad neidluguleid kurbi juhtumisi.

Elukogemused näitawad, et noorsooühingud on wõinud
noori ja hoitud neid ja wõiwad seda seni, kui seal
hoitakse tõsine waim, see aga oleneb juhtidest ja
koguduse niwelu tasapinnast.

Mitte lapjed ei rita wanemaid, waid wanemad wõiwad
ära rikkuda lapsi — samuti on asi koguduste ja noorsooühin-
gute juhtes. Terwed wanemad sünnitawad terweid, haiglaste
haiglaste lapsi.

Paratamatult toowad noored aina endaga kaasa raskusi.
Misiugune ema ei teats jutustada uneta õppet ja ita südam-
waludest oma laste pärast. Aga nad teaksid ka rääkida rõõmu-
dest. Kas organiseeritud või organiseerimata tuleb noortega
ikka raskusi, sest nad on noored. Milline rõõm aga ühel
tõsisel wanemal usklikul näha seda energiatulust ja waimustust
noorte juures, kui see on hea asja pärast! (Järgneb.)

Eesti misjonärest Egiptuses.

Siin tõesti rõõmustaw jälgida, kuidas
Eesti usklikonnas misjonihuwi kas-
wab. Ongi ka ülem aeg. Siig laua
oleme ükskõiksed olnud paganate ja
muhameedlaste põhjatu hingehäda
wastu. Nüüd aga tahame seda hool-
samad olla. Jumal ongi meie õdede kaudu meile
misjonitöö Egiptuses kätte juhatanud. Mitte kogemata
ei ole see tulnud, et kolm Eesti misjonäri juba Egiptuses
töötawad ja üks end Inglismaal selleks ette
walmistab. See on Jumala näpunäide meile.

Ülendaw on ühtlasi jälgida, kuidas pea föit Eesti
usklikud ringkonnad seda misjonit oma südamele wõt-
nud on. Andeid selle misjonitöö heaks tuleb pea

igast ringkonnast. Nii üksnes suudame ka midagi roh-
kem wähem olulist misjoni heaks teha, kui aga end
mitme misjonitöö peale fillustame, ei saa ükski töö
meie annetest tuntawat kasu.

Meie eesmärk peaks olema wähemalt ühe misjonäri
kuu toetussumma kokku saada, mis umbes 16.000 senti
Eesti rahas wälja teeb. Wiimane aeg oleme kolme
kuu kohta juba 35.000 senti wõinud saada. Meie ees-
märk ei olegi nii kättesaamata kaugele. Tuleb igas
ringkonnas waid wähe weel misjonihuwi äratada
püüda, ja meie olemegi oma eialgse eesmärgi saawu-
tanud. Mõõdunud aasta jooksul wõisime Londoni
misjoniseltsi laekurile üldse saada 146.814 senti. Mis-
joniselts Londonis on wäga rõõmus ja tänulik olnud

felle abi eesti ja palus mind kõiki Gesti usklikke südamest tänada. Wõtke see otsekohene tänu teiega vastu.

Meie loodame eeltulewail ajal ka enam teateid meie misjonärest lehtedesse paigutada. Palweringid saawad muidugi ringkirju Londonist ja misjonihäälkandjat, nii et nad asja kursis on, kuid kõik sõbrad ei saa külastada sarnaseid misjonipalweringe, ja peawad küll leppima rohkem üldiste teadetega tööst.

must ja toorusest waawatud naistele armastust ja päikest wiia wõib. Ja nad on nii tänulikud, need aratallatud südamed.

Õde Liblik käis raskest lõikusest läbi, kuid on jälle oma misjonijaama Damanhuri asunud. Meile on Jssand annud ka lahtised ukсед, iseäranis ühes külas seal ümbruses, kus inimesed neilt abi otsima tulewad ihu hädas, et ka abi saada hingele. Jssand teeb

Dr. Melita Marley Egiptuses misjoniasutise lähedal.

Olen õnnelik, et seekord selle kauni pildi läbi lehe küljel oma õde meie lugejate filme ette tulla wõin. Üleswõtte on tehtud kaunis kohas Shebin el Kanateri haigemaja läheduses, kus mu õde teatavasti misjoniarstina tegutses. Ta kirjutas on täis usujulgust ja püha rõõmu. Haigemajas elawad nad suuri asju üle, kus Jumal inimeste südameid surmaunest üles äratab ja ristiwangeeliumi unsi südameid loob. Imelik on kuulda, kuid ka pimedamgi süda armastusele, kui lill päikesele end awab. Mu õde on õnnelik, et neile hirm

seal oma tööd. Wastased on waikinud. Siin töötab ka õde Ewa Wühner.

Imetelles loen, kuid nende piibliuudjad kõige hirmsamate raskuste all oma tööd rõõmsa meelelega teewad, ja sõna teeb oma eluwendawat tööd. Küll on sügaw pimedusöö, milles Egiptus weel magab, kuid ristiwalgus teeb oma äratawat tööd. Oleme hoolsad palwes, et ewangeeliumi eluwägi täie jõuga seal end ilmutada saaks. Meie õed terwitawad kõiki usujõpru kodumaal.

R. L. Marley.

Ühendus ülalste maailmaga.

Kui ühendus ülalste maailma ja meie wahel on katkenud, siis peab hukkuma meie siseelu lämbudes maifits asjus. Waata tuukrit, kes on laskunud mee alla sillaehituse puhul sillajamba aluse rajamisel. Kui talle woolab ülalt wahetpidamata wärsket õhku, wõib ta kahjutult lõpetada oma tööd. Tahaks ta aga loobuda sellest eluelemendist, siis oleks see kindlasti ta hukatus. Ka meie oleme selleks maailmas, et peame seadima paigale alust ja ehitama ajaks ja igawikuks. Sellejuures wajame me samuti nagu

tuuker ülalt eluõhku, mille saame palwe läbi. Pane tähele: päew, mis on alatud palweta, lõpeb rahuta. Kui auline ja ümber haaraw on palwe wõim ja kui määrav on ta meie tööd tagajärje suhtes! Palwes tehtud tööd, palwes antud nõu, palwes elatud elu — need mõjuwad alati õnnelikuks ja õndsaks tegewalt, sest neist hoowab taewase armastuse ja jumaliku rahu lõhn, mis teeb elu ilusaks ja surma kergeks. —

Saksa keelest Joh. S.

Kord pani ta käe kellegi tulise wenna käewarrelle ja ütles: „Wend, ja pead õppima ka weel õpitükki, mille juurde Jumal minu wiinud. Sa tahad purustada oma kasti, kinnise seisufe.“

Olen ka seda kord katsunud. Mõtlefin seekord, see ei tähenda mulle midagi enam, alluda mingile komiteele, ülespidamist saada j. n. e. Aga Jumal ei olnud kutsunud mind wabalt töötama. Ja nüpea kui astusin oma jalale, ilmus erguline peawalu. Kufagilt ei leidnud ma abi, kuni mulle ütles keegi wanem wend: „Noormees, mine tagasi oma kasti.“ Ma tegin seda, talitasin ta isaliku nõu järele ja läksin tagasi jooksikuna komitee juhatusse alla. Sellest tunnist oli peawalu kadunud ja ma leidsin uut armu teenistuseks.“

Nõnda sai see aast-aastalt ikka enam ta seisukohaks: „Jumal wiib meid waimliselt waeususest, paljastusest paljastuse, et meie mõimetuse sügawama tundmise põhjal mõiks ehtida meid oma wäega, et meil ei tuleks meelde uhkustada wäega, mida Jumal on usaldanud meie teenistuseks. Jumalale olgu tänu, kes mõidab meid igal ajal ja peab triumfääiku. Tema saab meiega walmis, Ta wiib meid oma wangidena, keda Ta wõtab ikka täielikumalt wangi nende olemuse wiimse ajuni, enesega ühes triumfääigule ja lasseb awalikuks saada oma tundmise lõhna igas paigas meie läbi Kristuse Jeesuses.“

4. Armutunnistaja.

Pärast seda kui Dxfordi liikumise lainelõõgid olid litgutanud paljude südameid ja waine ka Kesk-Euroopas, tuldi sageli kokku wendade ringis, kes ise olid saanud Dxfordis jäädama õnnistuse. Selles ringis tunti end olemat wastutamad selles, et uus ewangeeliumivalgus, mis oli hakanud paistma liikumise läbi, ei pandaks küünlanta waka alla, waid küünlantalale. Seepärast otjiti mehi, kelledel oli ette walmistus seks, elukutseliselt mõisid wabastuda ja astuda reisu ja ewangelisti teenistusse „Jumala poolt kingitud uute tõdede“ lewitamiseks.

Walik langes esimesel liinil õpetaja Otto Stockmayerile. Ta pidi olema Dxfordi liikumise reisujuhtustaja, esmalt Schweitsis ja ka wäljaspool seda, kus Jumal pidi talle awama ukseid. Selleks leiti ta kohane olemat ta suure kõneanni ja teiseks keeleoskuse pärast: mõis ta ju kõnelda ilma tõlgita Sakfamaal, Inglismaal ja Prantsusmaal. Reegi keeleteadlane nimetas teda „keelewägilaseks.“ Ta waldas wanu piiblikeeli, eriti kreeka keelt. Ra oli ta, nagu juba öeldud, meister suuris maailmakeelis: saksa, prantsuse ja inglise keeles. Ta ettekanded olid, kui neid kiitkirjaliselt hästi üles kirjutati, kohe trükiwalmis. Iga lause oli wäike stiililine meister-tõõ.

Mõne aasta käis Stockmayer selles wendadest selgapandud warustuses. See põhjustas talle kõiksugu halbusi ja sisemisi häda. Ta ei tundnud end olemat täiesti wabana talle näidatud teenistuse piires, waid pisut kitsendatuna selles, mis puutus ta kuulutuse tuumofadesse. Seda ei tarwitse me imes-

Otto Stockmayer.

Seejuse Kristuse tunnistaja ja järelkäija.

Alfred Rothi järele Joh. Sarow.

tada. Ta oli ju liig algupärane isik, et olla miski määratud suuna eestwõitlejaks. Seepärast ei mõinud ta kindlustuda oma tunnistuses ükfinda Dxfordi õpetusele, eriti weel

selele pühitusliikumisele, nagu see oli üles seatud Pearsall Smithist ja teistest uue usuliikumise esindajast. Seepärast põhjustel, mis tulewad weel kõne alla, ei olnud see talle, õieti öelda, soowimata, kui olud kujunesid mõne aasta pärast niisuguseiks, et wendade ring, kes teda kutsunud, andis talle tagasi wabaduse, ja ta seega mõis panna maha tolle warustuse.

Teadmine lunastusest läks Stockmayeril sügawamale ja oli arusaadavam sellest, mis on tuttav kirikuajaloos „Dxfordi õpetuse“ all. Sellepärast oli ka mainitud teadmine enam wastutulew hingebe tõstisele hädale.

Kuulutus ärapäastimisest, mida ta tarwitas, õieti öelda, kõigi inimeste ümberpöörnute ja ümberpöörmatute juures, oli wõimalikult tsentraalne. See ei seisnud ümberpöörmise ja pühitusmetoodel; ei opereerinud (toiminud) ka kõlawate wäljendustega, milledele armustajad oleksid annud teatud õiguse „lõõk-fõnade“ märgituse all; ta ei kõnelenud „waimuristimisest“, „esimesest ja teisest õnnistusest“, ka mitte esimesel liinil „wõiduelust“ „wäest kõrgeist“ usust ja wõtmisest j. n. e. Ta terve kuulutus läks wälja ühest sõnast ja tuli tagasi ühe sõna juurde. See sai kokku wõtetud selle sõna läbi ja sellega täidetud. Ja see sõna oli:

„arm on ilmunud!“

Etteastum ja suurepäraline usus enesest niti lihtsas ja harilikus jutluses oli see, et waatles ja kiitis armu kui elu moodustawat ja ümbermuutwat mõimu. See oli seega enam wähem wastand kuulutusele, kes arwas armus üksnes kinnikatwat ja armuheitwat Jumala töõd. Stockmayer ülendas armu kõige üle walitsewaks teguriks jumalalaste elus nende ümberpöörmisest kuni täielikuks saamiseni, kuna arm sai talle andeksandwaks, puhastawaks, hoidwaks ja täielikuks tegewaks armuks.

Ta jutlus oli nagu hõbesarwe heli, mida mõis nimetada „armu ülemaks lauluks.“

Ra esimene kirjatõõ, mida Stockmayer wäljaandis 1878 aastal, kandis pealkirja „Patt ja arm.“

Õtse eeskujulikult wiisil walgustab ta selles uskliku seisukohta ta armuseisuses.

„Nad on ära tõmmatud ütles ta. „Awalikult, nagu apostel ütles, ei wõi patt enam malitseda usklikkude üle, kes on selles seisukohas. Patt on küll weel neis ja jääb neisse, aga nad ise on ära tõmmatud. Püha Waim on istutanud nende elu, olemise, mõtte, armastuse ja tahtmise keskpunkti Jeesuse Kristuse; ta on ühendanud nad Kristusega nagu oksa wiinapuuga. Nad elawad küll weel ja enamgi, ehk nüüd nad wast elawadki, aga mitte enam omaelu. Rõik oma mälestused ja lootused, oma elu rõõmus ja kannatuses puhkuses ja töõs ei ammuta nad enam oma ärarikutud olemuse põhjast: Kristuse armastusmõtted, Tema humid ja kannatus moodustawad nüüd nende elu.“

(Järgneb.)

Kirjandusõhtult.

Väljas valitsemas pakane võimsalt — ent ometigi kevad! „Ah, ei lõppegi kevad, hinget ta ikkagi elab,“ ka- jas hõisklevalt noorte suust tervituseks kirjandussõp- radele, kui 10. veebruaril Sinise Risti saali rutati ja kõigi südames löi lökkele soojustuluke, ehkki väljas kõva külm. Pärast sissejuhatast ja palvet kanti ette K. Siniku „Söber“ E. Savingu poolt, siis järgnes viiulisoolo Tominga poolt. Puhtalt ja kaunit ning kaasakiskuvalt ka- jasid õrnad helid läbi saali. Nüüd järgnes õhtu tuuma- kam osa — referaat „Meie vaimulik proosakirjandus“ H. Oengo ettekandel. Käsitati nelja autorit, kes tegutse- nud proosa alal, E. Mändi, D. Fiskarit, K. Sinikut ja noort kirjanikku Hedera Helixit. Referent leidis, et meie vaimulik novelli kirjandus just novellimõõtu välja ei anna, nood on rohkem jutustused kui novellid, välja arvatud mõned, ehkki ka puudustega. Esimeseks võeti arvustusele tuntuim ja vanim kirjanik E. Mänd, kel- lel iseseisvaid novelle ilmunud: „Valgus ja varjud“, „Punaste pärnade all“. Mäni jutustused ja novellid on alati melanhoolsed ja haiglased, ning lõpus enamasti ro- mantilised. Mere kirjeldused ja üldse looduse kirjeldu- sed on Mäni tugevam kül, ehkki seal paljud võrdlu- sed ja vormid on ebasüdsad. Ta soov on ka nähtavasti keeleliselt ja stiililiselt suuri samme teha, sel alal tuleb talle tunnustamist anda, kuigi rütm jätab palju soovida. Mänd on ka esimene, kes püüab uusi sõnu eesti kirja- keelest esile tuua ka vaimulikus kirjanduses. Siis käsi- tati K. Sinikut, kelle tööd peamiselt ajakirjus on ilmunud. S. tööd on rohkem realistlikud ja ta tüübid elulisemad, keda meie omas ümbruses võime leida. Ta tööd on sü- gavlihtsad, milles kirjaniku omapära.

D. Fiskarit tunneme kui kindla käsitusviisiga auto- rit, kellel ei puudu stiil ega rütm, sisuliselt on ta tööd melanhoolsed. Ilmunud iseseisva raamatuna „Sinised varjud“, kus kaks tugevamat tööd „Ma olen sind igavese armastusega armastanud“, ja „Verised jäljed“. Siis on ka kirjanikkude perre uus liige kasvanud Hedera Helix, kelle töis alles otsimisperiood valitseb. Ta tööd on ilmu-

nud ajakirjus. Lõpuks soovitas referent, et edespidi kor- raldataks sarnane õhtu, kus meie kirjanikud ise omi töid ette kannavad ja mis võiks väga huvitavaks muutuda.

Pärast referaati kanti ette A. Niini poolt D. Fiskari „Ärka mu hing, oh ärka“, siis A. Rosenstrauchi poolt D. Lennu „Läbi ööde“. — Järgnes O. Lusmani „Mu õuna- puu“, mis jättis sügava mulje koosolijalle. Veel Niini poolt M. Krimmi „Ma viskan seemet“. Vahepeal kanti ette A. Rosenstrauchi poolt K. L. Marley „Läbi öö“. Järgnes Hedera Helixi „Otsisin rahu“ melodeklamatsioo- nina M. Gildemani poolt klaveri õrna kaasmänguga. Nüüd järgnes soololaul Helori „Üinuvall ööl“ H. Rudsiti poolt.

Siis K. L. Marley referaat E. Mäni luuletiskogu üle „Inimese laulud“, mis on tõesti ühe noore kurva in- mese laulud. — Mänil on rikas keel, kuid tihti otsi- tud ja puuderdatud. Luule stiil, vorm, jätab palju soo- vida, ning soovitatav oleks, et ta luuleis laseks välja paista rohkem usulist tendentsi, sest seni-ilmunuis ei ole ta nii sügav ega puht hingeline olnud, kui näit. meie poeet P. Sink oma luuleis. Ka soovitatav oleks, et see jää, tina- hall raskus ta luuletisist kaoks ja luuletaja hing võiks vabandega melanhoolsusest.

Järgnesid kaks deklamatsiooni, esimene E. Mäni „Ma olen laps Elupäikesel“, mis madala ja rõhutatud tooni ettekandel kaotas oma värskeuse ja elavuse, mis just elu- päikeselapse eriomadus. Samuti P. Singi „Ei ma tal- lata taha“ kaotas ka oma õrnuse ja hinge halva tõlgitse- mise läbi. Jällegi kaunis ja haarav viiulisoolo Tominga ettekandel, siis veel üks deklamatsioon D. Lennu „Laul vabadusest“ E. Savingu ettekandel. Nüüd alandas end noor hulgate vägeva Isa trooni ette tänapalvele. Järg- nes lõplaul ja siis koorilt O. Lusmani pühalik „Oh et mind Püha Vaimuga võiksid!“ — ja kuulsa Händeli ora- toorium „Messias“, mille helid veel kaua helasid kõrvus, kui lahkuma hakati. — Ja Messia sõnad „Et me Is- sanda Jumala au saaks avalikuks“ — just meie elu läbi, tõusis vaikne soov noorte südameis rutates kriiakuval lumel kuivalgel koju. —y. —n.

Mitmesugust.

Tunnistus. Clémenceau, 87-aastane „tiiger“, ütles äsja Inglise ajakirja esindajale järgnisi: „Täna, kus kõik ajalehed ja poliitilised oma huultega rahgu ülistavad, valmistab rahvas rohkem kui kunagi varem sõjale ette. Nii ei või te ka nõuda meilt, kes tänaval tõmbib, usku nende otsustehetuse. Seni kui tänaval liikuvad mehed pole usaldus, ei ulalda ta mina diplo- maate, et need lendma sõja tapavad. Mina hoian piibli poole ja ütlen, kes mõõta tõmbab, see sureb mõõga läbi.“

Nii siis ühjan ma, et üksnes sõda tje suudab sõda hävitada. Kuid sõda lõpeb alles siis, kui tema toledused nii hirmsad on,

et ükski rahvas enam ei julge nendega võidelda. Kord arvasin, et ilma sõja toledused hävitaksid igagigase tahtmise jõdimiseks, kuid täna arvan, et oleme veel kaugel eemal sellest sihtist. Sa, ma lar- dan, et tee eesmärgile on kaetud laipadega ja imbutud läbi mil- jonite pijarataga ja verega. Kui ma võitsin loota, et ma suudaksin äsistada maailma üdametunnistuse sõja vastu, siis pühendaksin mulle veel ülejäänud elutunnid ühes kõikide rahvaste parem- poolsetega, et igavesti selle inimkonna luurima needmise kuri- teoks tembeldata. Aga ma ei andu sellele pettumusele.

Auf b. Warte.

KODUMAA TEATEID

Tallinna noorte alliansitursus peeti 11.—15. weebr. metodisti palvelas ja ühised ewangelisatsoonikoosolekud end. Viiendhali palvelas 16.—17. weebr. Kurjus oli kantud üts- meele tundeist ja üles ehitaw. Pikemalt waft edespidi.

C. E.-lased, ärge unustage oma tawasse wõtmast sõitu **Narwa** ülestõstmispühadel C. E. waimulikul konverentile! Konverentilawa kõigiti huwitaw ja üles ehitaw. Konverentis algab esimehel pühäl kl. 1/2 10 hom. Paluge konverentsti korda- mineku pärast!

Saapjalu ühingul oli aastapäew 10. weebr. Aastapäewa koosolek algas kell 8 h. weenaste kog. palvelas. Päewal kl. 3 koosolek kirjitus ja õhtul taas ween. palvelas. Wõimfält

lewinnud gripp ja käre külm mõjus tuntawalt rahwa ojawõttule. Haigestunud on ka ühingu juht w. Tohver. Palugen, et Jes- sand parandaks ja kinnitaks teda. Hilja õhtul oli veel sõbralik kooswõibimine õ. Adlerite juures, millest aja wõtsid ka baptisti ja metodisti sõbrad. Ühingu on ohwimeelselt tõotanud. Andtu Jesand sõda armu ta tulewistust!

Siidujuhataja on jõndumööda piidunud külastada ka ühinguid, nii palju kui kohapealne töö ja lebe wäljaandmine lubab. Nii peeti aratusnädal Wiimji-Mardus, kus mitmed saanud igatiust parema elu järele. Siis weel Saapjalus, Paides ja Annas peetud koosolekuid.

Teateid misjoniväljadelt.

Kui me ka Jeruusalemma ja Juudamaale jääme, siiski võib meil ühendus olla tööga, mis tehakse kõiges maailmas, pimedais paganamais. Sild, mis ühendab Jeruusalemma kõige kaugemat maailmaosadega, on palve. Loo- gem kõik neid palvesildu!

Egiptusest. Äsja sõitsid kaks uut misjonäri Egiptusse: Miss Cicely Radley ja Mr. Goodlett Hamill. Olgu Issand ise nendega!

Fareed Effendi Esa, kes pärismaalasi kolportööre, müüb edukalt araabiakeelseid piiblosi Niiluse deltas. Mõõdu- nud kuul külastas ta 28 linna ja küla ja müüs 11 rongis pühakirja. Nii läks pühakiri kõige pimedamaisse ja kau- gemaisse maaosadesse, sest Fareed müüs neid 11 eri raudteelinil. Palugem selle evangeeliumikülvi eest, sest meil on töotus, et jumalasõna tühjalt tagasi ei tule.

Õde Liblik, kes Damanhouris töötab, kirjutab, et nende abijaam Hosh Issa keevale vulkaanile sarnaneb, mis pea purskab. Mäletagem sedagi palves, et meie misjonäre ja jumalariigi tööd see laava ei takistaks.

Õde Dr. M. Marley töötab Shebini hospitalis. Ta teeb juba iseseisvaid operatsioone.

Õde Eva Vühner töötab ka Damanhouris, ta asetab õde Liblikut, kes oli hiljuti raskesti haige, nüüd aga on tervenend. Mäletagem neid kõiki omis igapäevaseis pal- veis, siis leiame kord taevast vihkse ees!

Kui auline, kui kord taevast pruunihaline muha- meedlane jutustab, et ta päästmist leidis evangeeliumi läbi, mjda ta juhuslikult rongis ostis. Ja teil tuleb meelde, et teie palusite selle jumalasõna külvi pärast.

Hiinast. Ühendagu meid tugev palvesild ka Hiinaga. Terve elu Hiinas kõneleb suurest edust, nagu oleme lu- genud uuest koitvast päevast Hiinas (N. E. № 1). Kuid siiski leidub sisemaal veel provintse äärmises pimeduses. Need on:

Manhuuria, Mongoolia, Sinkiang, Tiibet. Vähe on teh- tud misjonitööd seal, veel katab paganlik pimedus maad ja nad ei tea, et on ilmas maailma valgus, mille nimeks Kristus. Palugem, et leiduks neid valguslapsi, keda Is-

sand võiks läkitada teadmatuse öösse, et süüdata seda tuld, mida Tema tuli viskama siia ilma ka Hiina pimedamaisse nurkadesse.

Rõõmustav teade on, et misjonärid, kes pidid lahkuma kodusõja ajal sisemaalt, nüüd jälle pööravad tagasi oma jaamadele. Dr. Rev. Clover, endine misjonär, külastas äsja Hiinat ja ta ütleb, et nähes neid riisunud ja vare- meiks muutunud kirikuid, palvelaid ja misjoniasutisi võib arvata, mida meie vennad ja õed Hiinas on kannatanud. Ons meie palved lühendanud nende kannatusaega — või on meie vaikimine seda pikendanud?

Tagasi pöörates ei või nad poolelijäänud tööd kohe jätkata, sest misjonimajad ja haiglad on veel sõjaväest okupeeritud. Leidub hospidaleis haavatuid, kes esinda- vab peaaegu kõiki Hiina provintse, ka kõige kaugemaid. Misjonärel on võimalus teha siin tähtsat tööd ja kuulutada neile evangeeliumi. Imelikud on Jumala teed. Sest praegune seisukord võimaldab ka neile kuulutada sõnumit ristist, kes muidu poleks kuulnud. Tervena tagasi min- nes oma provintsi viivad nad kaasa uut valgust, kus seda ei tunta. Misjonärid müüvad haavatuile testamente. Mit- med rasked haiged on õndsasti surnud ja rõõmuga läinud sinna maale, kus, nagu misjonär kõneles, enam kuulid seda uut muudetud ihu ei purusta, kus rahu on — ja sõda kadunud. Palugem selle töö eest, palugem nende eest, kes tagasi lähevad oma pimedasse koju, et nad võik- sid olla valguseks ja jumalik tuli leviks . . .

Hiina misjonikomitee direktoriks Inglismaal valiti Rev. V. H. Aldis, palugem, et Jumal teda aitaks seda tähtsat tööd teha.

Mäletagem ka meie õde B. Lajust, et Jumal teda kin- nitaks.

Sest nõnda on Jumal maailma armastanud . . .

Palugem, et see mõõtmatu jumalik armastus kõigile siin ilmas saaks teatavaks.

Teated on võetud ajakirjadest:

„Egypt General Mission News“ ja „China's Millions.“

MÖNDASUGUST

Arst ja naismood. Kerge riietus ja kõhnenemis- tungi meeletus. 20–26-aastaste naiste jurevus ju- nrenend.

Saksa pühholoogia vanameister prof. Kubner võtab „Deutsche Medizinische Wochenschrifti“ viimases numbris meie päevade naisriietuse valju arvustuse alla ja kirjutab:

„Käädne riietus on pigemini paljastumine ja n. n. sarmide häbenematu väljapanek.

Misjonid naised igatsevad välja pääseda moest, pealeju- nitud „sarmide väljapanekust“, kuid nad ei junda vastu panna mөөle.

Alasti ihu alaline demonstreerimine (puuduliku pikkujega riietuse juures) põhjustab seksuaalset erutust ja sotsiaalhägieentilisi pabesid. Sest mõjub ju naiste alasti ihu tekmise inimele peale kõigepealt seksuaalselt.

Ka riietuse pühkita seijukohalt leidub küllalt argumente moodsa naisriietuse vastu. Keskmiselt on naiste ja neidude kaife kilmna vastu praeguse riietuse juures ligi puudulikul teostatud. Keha joehoid on puudulik nii lewadel ja sügilil kui talwel. Meie naiste riietust tuleb tunnistada ebaratsionaalseks, kuna ta näitaks poole kehapiinast (ainult õhufeste siid- ehk floor- sukadega kaetud jalad) peaaegu täiesti katmatuks jätab. Ja siis veel see puudulik alusrietus, mis tageli „sümbolifilifika“ ifeloomu illes näitab.

Särt on pilapeale kujunenud kitsaks riideribaks, mille all ka hägieentilist nii tähtis ihupuhtus kannatab. Ja pealis- leit, see on tänapäeval waewalt loomuliku särgi pikkune.

Riietuse napid mõõdud pole põrmugi tingitud naiste ihu tarastatud olemisest.

Sama wähe kui seksuaalsed mõlud harjunuie tõttu üksteist-

juht eglise manawad, on ihu kindlustatud joojute tugewa allami- nefu wastu.

Kuna mood tänapäeval diktaatorlikult kõigilt nõuab jälgimist, unustatakse, et ühikud individuid joojute wähandamise peale wäga mitmesuguselt reageerivad ja et igaühte selles sun- nas karastada ei saa, kuna kilmuiele mitte disponeerivad ifitid see läbi oma werd ja werekehatesi rituvad.

Wiimaste aastate andmed näitawad, et 20–26-aastaste naiste jurevus põhjamaadel on tõusnud.

Naisriietus on loonud ka „kehamee.“ Viialdatud kõhnus, mida tuleb panna aimult moe arwele, on jaawutanud määra, mis tervisele kahulik ei saa olla. Znimliku keha rasw pole loodule wigur. Rasw hoiab joojust ja on aine, mis võimal- dab elu alalhoidu raskete haigusste, toitlustamise raskuste, kõigi ainele wahetuse ja palawiku juures.

Weel hullem on lugu siis, kui kõhnenemise wiisi läbi puudutatakse ka kehake masšid, tähendab, kui raswa kaotusega kaajas käib munawalge kaotus. Riijugufel korral ei jää naised aneemilisteks, küll aga tunnendwad nad jöu kahanemist terves kehas.

„Waba Maa“ № 65 — 1928. a.

Kui palju enam peaks see ühiknoortel selge olema. Ja hoolimata sellest wõtab lihtikeste seelikute kandmine enam ja enam moodi ka usklikude ringfondades, sest ei juudeta moe diktaatori alt wabaneda. Pole siis imestada, kui kujukil tütar- laste koolis arstlikul järelewaatusel leidus ligi 80%, kes enam- wähem kophuhagid. Ja samas linnas tiifitushaigemajast nä- dala kestel 20 furnu ümber wälja wiidi. „Ets teie ei tea, et teie ihu on Põhja Waimu tempel, kes teie sees elab. Kui keegi Jumala tepli ära rikub, teda tahab Jumal ära rikkuda, sest Jumala tempel on paha ja see olete teie.“ 1. Kor. 3:16–17.

Kas on teater hariduslik ajutis? Leidub veel inimesi, kes sel arvamisel on. Kuid meile näib, et teater muutub iga enam ja enam ajutiseks, mis abielurikkumist ja jumalateotamist edustab. Miu seas on revolutsioon sünnitanud ka üht jelti nõndanimetatud luuletajaid ja nad leiavad teatri intendantide toetust, kes spekulierivad suguliselt võõrendatud meassi instinktidega. Sarnane on revolutsiooni luuletaja Hasenleweri näidend „Abielud põlmitakse taevas.“ Kui ta abieludest räägib, siis arvab ta siin abielurikkumisi. Jumal ilmub teoses, aga tal võetakse olemasolu ja kõik jumalitud omadused. Sisu: Armas Jumal, kes püha Magdaleena juures ühes Peetrusega molkat joob, kuuleb, et kolm enesetapjat on tulnud taevasse. Magdaleena palub teda nende kolmele inimesele, kahele mehele ja ühele naisele, veel ühe võimaluse anda. Jumal on nõus, et küll katked ebaõnnestuvad. Lõppeks peab Jumal oma

võimetust tunnistama, sest inimesed elavad oma himudele. See on harimatu ja toores sarnaselt oma kaaslaste pühi tundeid haavata. Mark Brandenburgi ewangeeliumi-konfistoorium on määranud karistuse jumalateotamise eest neile, kes lubavad laastada seda häbitükki. Muidugi jõdivad nõndanimetatud uue woolu poolhajakad selle keelu vastu. Ka Weimari õpetajad pöördusid teatri poole palvega sarnasti tükki mitte näitelavale tuua. Palve jäi rahuldumata. Frankfurdis a/M. oli hiljuti teatri skandaal. Enne etendust lewitati teatri ees lendlehti, milles taks õpetajat protestisid tulifelt selle ettefande vastu. Kolmanda waatuse järele tõusis üks protestijaisi üles ja kõneles publiku vastu.

See õjutab meile, et teater pole hariduslik ajutis, vaid moraalselt langenud koda, mis madalaid tundeid inimestes kratab ja edustab.
Auf d. Warte.

VÄLISMAA TEATEID

Haruldastel filmad ilmad olid jaanuari lõpul ja veebruaris algul, nagu Euroopa neid pole näinud enam aastakümnete kestel. Weneetias (Itaalias) filmetasid kinni kõik kanalid. Praagas pole olnud sarnasti filmi 153 a. kestel. Konstantinopolis on külmanud linn, paljud inimesed külmaist võetud.

Samal ajal walitseb kangel põhjas, Terawmägedel sulad ilmad ja Islandis kuni 90 sooja.

Wanim mees Wenes on 147 a. wana Nikolai Schaykowski Sühumis, sündinud Katariina Suure ajal.

Prof. Woronowi „noorendamisoperatsioonid“, millest tehti nii palju kõnu ja loodeti arendada üliinimeste sugu, on füüsi lõpuks ebaõnnestunud. Ei saa inimene nihutada Jumalast teatud wanaduse rada ja teadusi.

Grippi on paljud inimesed surnud.

Paawst ka ilmlitaks walitsejaks. Paawst Pius on Itaaliaga sõlminud kokkuleppe, mille põhjal saab „pühajäsa“ kirjapumatus ilmlitaks walitsejaks, kokkuleppes ettenähtud) maalalaga ja saab veel Itaaliast 11 milj. naelsterlingit. Sellega on pidanud Mussolini, kes sattus omal ajal tükki paawstiga, järeleandmisi tegema. Paawst on võitnud. Ta võim kasvab. Juba on ta välja kuulutanud 1929. a. „pühaks aastaks“ oma ameti-juubeli puhul, kus palwerändajad Rooma saavad oiake patudeandestuse ja õnnistusi.

On kätte jõudmas aeg, kus Rooma jälle walituse maailma üle saawutab ja walitsejadki määrab. Eht ka sellega õhtlasi tagafutajaste aeg uskikudele.

1. märts on C. E.-laste ohvripäev. Siis toob iga C. E.-lane oma ande Issandale, kasutades oma suurt eesõigust — ohverdada.

Väljaandja: Eesti Usklikkude Noorte C. E. liit.

Vastutav toimetaja: P. Sink. Toimetuse aadress: Tallinna, Villardi t. nr. 7—1.

3000

Ilmus trükist liidu kirjastusel uus raamat

„Kui surnud kõnelevad.“

D. H. Matson.

Hind 10 senti.

Kohane äratuskoosolekul jagamiseks.

Kes üle 50 eks. tellivad, saavad à 7 senti.

Teen odavasti ümber siid-, samet-, nahk-, wilt- ja õlg-

kübaraid.

Wõtan ka uute jaoks tellimisi vastu kõik suguste moodjate wormide järele; on juurel arwul walmis mudeleid ja moelehti.

Õde **G. Grepp.**

Tallinna, Wana Kalamaja t. 27.

Usklik
hambaarst

pr. M. Sacharias.

Vastuvõtmine 11—1 ja 4—6.

Lai t. 7—3.

Teen iga-
juguiseid

kellasepatöid.

Tellimised valun ära anda: Tallinnas, Villardi tänaw nr. 3—10 (hoowis).

Terwitades w. **G. Henny.**